

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 163 (2165) ♦ Субота, 4 вересня 1999 року ♦ Ціна договірна

Шахтарям дали надію особистість і програма

Триденна поїздка Голови Верховної Ради України на Донеччині була максимально насичена зустрічами з рядовими виборцями. На відміну від інших державних діячів, які час від часу «ошасливають» своєю присутністю області, Олександр Ткаченко не уникав відвертого спілкування з простими людьми. Запитання на таких зустрічах лунали дуже гострі, а людський біль і

страждання буквально «наелектризували» атмосферу. А те, що всі без винятку зали були переповнені бажаннями чути голову парламенту, свідчить: інші представники влади, на жаль, здебільшого не вміють і не хочуть розмовляти з народом. А приїзд Олександра Ткаченка до регіону — рідкісна нагода поділитися наболілим.

(Закінчення на 2-й стор.).

99 Вибори

ЦВК попереджає: бюлетені не повинні зникати

Центрвиборчком організував нараду-семинар з головами територіальних виборчих комісій з виборів Президента України та працівниками апаратів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад. У нараді також взяли участь представники кандидатів у Президенти, Секретаріату Верховної Ради України, адміністрації Президента, Кабміну, громадських організацій.

(Закінчення на 2-й, 4-й стор.).

Що в тебе, осене, почієм?

Наше літо-літєчко — ви завважили? — пішло за обрій якось непомітно, не прощаючись — ніби завинило. Та й зрозуміло: дари ланів нас не завалило.

То, може, надолужити осінь, котра заявила про себе дощами з першого дня? Проте мандрівка на перший-ліпший ринок у сто-

лиці чи в далекому райцентрі розчаровує: ціни на дари горолів та садів — від щоденної картоплі до святкового винограду — не схожі на осінь.

То що в тебе, осене, в кошику сьогодні, що буде завтра і почієм?

Про це читайте на 6-й стор.

Слово з Тарасової гори почуто

Надія КРИВОРУЧКО, працююча пенсіонерка:

Треба наших урядовців до школи послати

Шановні працівники редакції! Осе пишу вам і плачу. Плачу, дивлячись на фото, вміщене у вашій газеті за 1 вересня ц. р. на першій сторінці. Вкотре перечитую слова тексту до нього. Я прибула в школу вже не один десяток років. Багато бачила першокласників. Але такого, як нині, не було. Багатьох привозять на власних і службових автомобілях. А як ті діти одягнуті, як задирають вони носики! Бо це дітки й онуки наших правителів різних рангів, сучасних буржуїв, казнокрадів...

А я вела свою онучку також у потертіх черевичках, у неновньому платтячку, куплених батьками на ринку. Звіздила їм узяти гроші, коли дочка не може знайти роботи, а зятю місяцями не платять ще й потрохують збільшити за те, що вимагає платню. Майже два роки вони не мають можливості заплатити за квартиру. А я нічим допомогти їм не можу.

Куди ведуть нас нинішні керівники держави? Куди заводять мою онучку й оту Алісу, котра на фото у вас? Чи не варто їх самих посадити за парти, хай спочатку навчилися б, як управляти державою, а тоді вже, може, й допустити до керма.

Я голосуватиму за одного з кандидатів у Президенти, які в Канєві виступили проти нинішньої влади і пропонують відновити Україну. Таку Україну, в якій усі почуватимуться людьми. Щоб наші діти й онуки не страждали так, як ми.

Вибачте, допомагаю написати старший онук. Він у всьому згоден зі мною.

Харків.

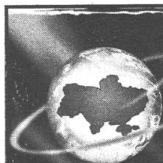
4
Вересня

✓ 1928 р. РНК УСРР затвердила новий український правовис, що діяв до 1933 року.

✓ 1966 р. У Дніпропетровській області завершено будівництво першої черги Інгулецького гірничо-збагачувального комбінату.

✓ 1971 р. У Путивлі відкрито пам'ятник О. А. Ковалю.

1991 р. Над будинком Верховної Ради України піднято національний синьо-жовтий прапор.

XX століття:
українські
акценти

8-9

Програма
телепередач

12-13

О Контрольно-ревізійне управління виявило порушення у роботі Пенсійного фонду.

О Через неполадки знижено потужність третього енергоблока Запорізької АЕС.

О У Києві дітей-сиріт забезпечать шкільною формою за рахунок міста.

О У військах Нацгвардії розпочалися чергові бойові навчання.

P.S.

Вітаємо

Крил орлиних тобі, герою!

Напередодні Дня незалежності Президент України присвоїв почесне звання «Герой України» голові правління агрофірми «Україна» Теофіпольського району Хмельницької області Василеві Петриньку.

Колектив газети «Голос України» щиро вітає першого Героя України на Хмельниччині й зичить Василеві Андрійовичу подальших успіхів на хліборобській ниві та у громадському житті. Сьогодні скажемо одне: його багатого-

лузеве господарство — одне з краших не тільки в області: воно входить у десятку краших в Україні. А ще пан Петринько — великий шанувальник і нашої газети. Завдяки йому в районі такий тираж, що позарядять навіть деякі області. А це свідчить про те, що людина вміє працювати в різних напрямках. І хай би йому ще не на один десяток літ стачило снаги, хай орлині крила ведуть до нових зірок!

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

Нагадуємо: розпочалася передплата «Голосу України» на 2000 рік

У номер

✓ Київ

Підписано

україно-словацької угоди

Завершується офіційний візит в Україну міністра закордонних справ Словаччини Республіки Едуарда Кука. Під час перебування в Києві він зустрівся з заступником Голови Верховної Ради Віктором Медведчуком, Прем'єр-міністром Валерієм Пустошитом, провів переговори з міністром закордонних справ України Борисом Тарасюком. Було підписано угоду про взаємне визнання рівноцінності документів про освіту та протокол про двосторонні договірні відносини між Україною та Словаччиною.

Плани уряду:
і не світять, і не гріють

На останньому засіданні Кабінету Міністрів вийшло не лише про грандіозні плани в царині бюджетної політики. Судячи з порядку денного Кабінету, державні мужи в тісному колі обговорили, як за мініміальної енергетичної кризи пророзраховувати.

Через незастателість АЕС (працює лише половина ядерних реакторів), борги перед Росією за природний газ найважливішим ресурсом для енергетики стало вугілля. За словами заступника

міністра енергетики Сергія Єрмилова, нічого страшного не станеться, якщо шахтарі видобуватимуть щодоби найменше 100 тисяч тонн вугілля. Але навіряд чи це світять — у серпні енергетика спожила на 700 тисяч тонн вугілля

більше, ніж передбачалося, а незалежна профспілка гірників оголосила про готовність шахтарів страйкувати, тож подальший видобуток не перевищує 75 тисяч тонн. Одне слово, урядові плани і не світять, і не гріють. І, схоже, знову «горітимуть» каліди, а не комунальне опалення.

ЦВК попереджає:

біюлетені не повинні зникати

(Початок на 1-й стор.)

У попередній, з якого виступив голова ЦВК Михайло Рябень, зокрема, підготувалася, що у виборчій кампанії настане «години пік». До 16 вересня мають бути утворені всі дільничі виборчі комісії, на плечі яких лягає основний титар: складання списків виборців. Тільки на основі цих даних централізовано виготовлятимуть біюлетені. Для здійснення виборів також централізовано забезпечуватимуть усіма іншими атрибутами голосування: протоколами, атігаційними плакатами, печатками, скриньками для біюлетенів та іншим.

В оперативному підведенні підсумків голосування допоможе електронна система «Вибори». Попередні підсумки мають бути оприлюднені через 24 години.

Прозорість і демократичність виборів гарантуватимуть також офіційні представники кандидатів у Президенти, партій, блоків, іноземні спостерігачі. Всі вони матимуть повноваження затвердженого зразка.

Михайло Рябень сказав, що на вибори виділено 75 млн. грн., та це не забезпечує тільного повного фінансування. Верховна Рада виділила ще 25 млн. грн., однак Президент повернув цей коштов, зменшив суму до 15 млн. грн. Михайло Рябень висловив переконання, що проблему фінансування виборів буде розв'язано об'єктивно. (Закінчення на 4-й стор.)

✓ Фотофакт

На Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча знайшли застосування відходам виробництва (щороку на підприємстві накопичується понад 2 мільйони тонн шлаків). Відтепер ними засипатимуть вироблені гранітні кар'єри. А там — можна і насадити сад.

На знімку: ініціатори рекультивації земель заступник технічного директора комбінату Олександр Смотров і начальник проектно-конструкторського відділу Віктор Ірха; через кілька років тут зацвіють сади.

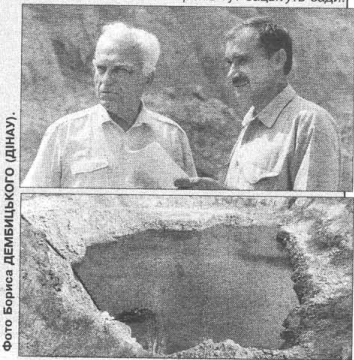

Фото Бориса ДЕМІВЬСЬКОГО (ДНАУ).

Шахтарям дали надію
особистість і програма

(Початок на 1-й стор.)

За ці дні Голова Верховної Ради побував у Гірничій і Макіївській, в господарствах Мар'їнського та Артемівського районів, спілкувався із селянами, шахтарями, металургіями, хіміками, з ветеранами й молоддю. Він з тривогою говорив, що країна перебуває на межі не просто катастрофи, а втрати суверенітету. За п'ять років в Україні валовий внутрішній продукт скоротився у 1,5 рази — більше, ніж за роки окупації під час Великої Вітчизняної війни. Якщо за чотири роки правління Л. Кравчука спад виробництва становив 22,9 відсотка, то за п'ять років керівництва Л. Кучми — 24,7 відсотка.

Олександр Ткаченко нагадав, що згідно з Конституцією Президент наділяється повноваженнями на п'ять років.

— 20 днів термін президентства Кучми закінчився, — заявив голова парламенту на одній із зустрічей. — На жаль, у законі немає чіткого трактування, як бути в такому разі. Голова комітету Верховної Ради Юрій Кармазін звернувся до Верховного Суду для прийняття рішення, щоб Президент пещеся повноваження Кабінету Міністрів і борючись за президентську посаду на рівних з іншими кандидатами.

І це, вважаю, справедливо. На одвічне запитання «Що робити?» дає відповідь представлена Олександром Ткаченко Національна програма відродження України.

Робітничка Голівка зустріла Голову Верховної Ради квітками і... вугіллям, шматок якого шахтарі піднесли гостеві в дарунок. На зустрічах у виробничому об'єднанні «Артемвугілля» і в

культурно-спортивному комплексі концерну «Стірол» Олександр Миколайович закидав запитаннями про подорожчання хліба і виплати пенсій, фінансування вугільної галузі, підвищення ціни на комунальні послуги і повернення заощаджень. На переконання голови парламенту, мінімальна пенсія за роботу в шкідливих умовах має становити 165 гривень. Олександр Ткаченко пообіщав, що робитиме все, щоб парламент подолав наслідки Президентом вето на відповідні поправки до закону про пенсійне забезпечення.

На думку Олександра Ткаченка, причина нестачі бюджетних коштів полягає в тому, що країна замість розвитку власного виробництва

весь час шукає іноземні кредити. МВФ здійснює фінансову капіталізацію країни.

Водночас за останні роки в Україні вивезено 20—25 мільярдів доларів. Питання поетапного повернення цих грошей можна вирішувати тільки амністією, переконання

Голова Верховної Ради. Шалений тиск з боку вишнєвої влади за два місяці до виборів не міг не позначитися на перебігові поїздки

Олександра Ткаченка. В перерешолити зустрічам із виробничими, звичайно, не впадові. Шоправда, окремі громадяни все-таки намагалися

довести гостеві власну симпатію до іншого кандидата в Президенти. Причому ці громадяни були точно поінформовані не лише про місце та час зустрічі з головою парламенту, а й детально озброєні з маршrutом його поїздки.

На імпровізованому зібранні біля сільської школи вчителі й учні тепло вітали Голову Верховної Ради,

який щойно відвідав сусідні ЗАТ «Рахматська аграрна спілка». Колись це був провінційний тваринницький комплекс «Вултегірський», який у кінці 1990-х років вважався лише п'ять у п'ятдесят. Тут разів у п'ятдесят менше, ніж десять років тому. Такий комплекс треба відновлювати обов'язково. Зрештою, як і все сільське господарство.

— Україна сьогодні перебуває на межі катастрофи із продовольчим зерном, — таку заяву в інтерв'ю журналістам зробив Олександр

Ткаченко. Він повинен мати мінімальний валовий збір 35—37 мільйонів тонн зерна, а отримати 20 мільйонів тонн. Думаю, сьогодні взагалі не можна вивозити

хліба за межі України. Голова парламенту заува-

жив, що нині діє заборона на вивезення продовольчого зерна, але комерсанти навчилися обходити цю заборону, занижуючи клас пшениці.

Крім цього, Олександр Миколайович вважає за необхідне притупити вивезення насіння соншнику за кордон.

— Олександра Смирнова, інваліда-регресника з горлівської шахти «Комсомолец», не залишив байдуком виступ Голови Верховної Ради.

— Я вірю Олександрові Миколайовичу і сподіваюся на нього. Вірю, що прагне виходити і нормально жити. Мій місто й село. Вірю в те, що люди не голодуватимуть і матимуть роботу.

Ліна КУЩ. Донецька область.

Репліка

Вище рівень фабрикації сюжетів, панове!

Позавчора у вечірніх телевізійних новинах УТ-1 видало черговий шедевр «догханської пропаганди». Невбачено на зустріч Голови Верховної Ради, кандидата у Президенти Олександра Ткаченка з приємками на шахті імені Абакумова у Донецьку охорона кандидата не пустила... гірників цієї шахти.

Щоб не бути персонально сплітаним на фальшивій, догханській замаскуванні під «документальний» сюжет і надати слово «потерпілим» шахтарям-обманцям, які нібито не потрапили на зустріч із Головою Верховної Ради.

«Потерпіли» у шахтарських касках, хоч і не були на зустрічі проте досить бурхливо й емоційно розповідали, «що там від» валоса.

Особливо їх обурює те, що розмова Олександра Ткаченка з гірниками не раз викликала оплески і «що шахтери хлопці».

А ще один чин два «потерпіли» ніби ненароком закинули, що на цю зустріч привезли дуже гарних жінок, яких на шахті ніхто не бачив. Тут автори фальшивки не послідовні. Сказавши «а», треба «бачили» і показати, отже, і якихось дівчат. Як різати «правду-матку», то до кінця.

У сюжеті навіть повисла не дали тим, хто справді був на зустрічі. Отака документалістика.

Один із кандидатів у Президенти, який не підписав, а засудив заяву про чесні вибори, сказав, що мріємом має бути совість: «І може бути бажано, але це не акту».

У доганявці мірливо, вочевидь, у газоподобному стані і весь час проситися на вихід.

Вище рівень фабрикації сюжетів, панове!

Анатолій КАРАСЬ.

Дефолт підкривався непомітно

Коментар

Схоже, не вельми приємний подарунок команді нинішнього Президента підготувала під вибори міжнародна інвесторська служба Moody. За її повідомленням, Україна вквіт з Молдовою і Екватором найбільш імовірні кандидати на дефолт зі сплати за облігації внутрішньої державної позики.

Зрозуміло, це повідомлення можна було б поставити під сумнів. Однак сам глава держави фактично підтвердив його. На прес-конференції в Луганську Леонід Кучма заявив, що в разі обрання його Президентом ударить, він дозаявляється реструктуризації зовнішніх боргів. За його словами, наступного року їх погашення лише несподіваним титаром на бюджет. За борговими зобов'язаннями Україна повинна виплатити 3 мільярди доларів.

Одне слово, це зізнання незадовго до президентських виборів — логічний підсумок п'ятирічного правління Леоніда Кучми. Проте проблема полягає не лише в боргах, в яких Україна заплуталася, наче в шовках, але й в тому, що найближчим часом не можна розраховувати на реальні зміни економічної ситуації. Особливо, якщо — не привели Господи — Леонід Кучма переможе вдруге. Але сьогодні, на думку народних депутатів, купівельна спроможність українців у порівнянні з 1991 роком скоротилася у 8 разів.

Шоправда, «мудрі» — навіть вельми — урядовці переконують зобов'язати населення, що лише в 3,4 рази. Водночас вони пробують спростувати й інше твердження парламентаріїв. У Верхов-

ній Раді вважають: ВВП скоротився на дві третини, а за оцінками урядовців — лише наполовину.

Близько половини українців живуть за межею малозабезпеченості. Внутрішній борг держави сягнув 10 мільярдів гривень, а зовнішній вже до 12,4 мільярда доларів, причому за останні півтора року — на 3 мільярди.

Отож немає нічого дивного в тому, що саме іноземні фавіхи й прогнозують дефолт у недалекому майбутньому. Вони виділяють 5 основних причин, які спричиняють банкрутство держави: послаблення політичної підтримки правлячої влади, катастрофічне зменшення доходів від експорту і збільшення боргових зобов'язань, обмеження їх повністю відсутній доступ до міжнародних ринків капіталу, а також недовдоволення населення економічними реформами.

Напевне, не варто нагадувати, чим обернувся дефолт 17 серпня минулого року для більшості росіян. Учверго в 5 разів зменшилися рубль, збанкрутували банки, в яких звали заощадження громадян Росії, різко зріс рівень життя.

Отож банкрутство — завжди банкрутство, навіть назване іноземним словом дефолт. Фактично — це вирок нинішньому Президенту який прагне будь-що зберегти себе в кріслі глави держави. Проте навіть ті, хто через певні обставини змушені підтримати на президентських виборах Леоніда Кучму, визнають: «головний суперник — соціально-економічне становище, і вважають, що його можна виправити до

виборів, — утопія». Проте ці слова потонули в славостві і лідерів інших партій на проведений нещодавно асамблеї блуку «Наш вибір» — Леонід Кучма».

Шоправда, вони так і не змогли прес-конференції відповісти на запитання: як можна підтримувати людину, яка не вміє подумувати слова? Ада сам Леонід Данилович у жовтні 1996 року в інтерв'ю телеканалу «Гравіс» заявив, що він не буде вдруге балотуватися, якщо не владється поліпшити соціально-економічний стан, а згодом повторив сказане, відповідаючи на запитання однієї з київських газет. Натомість заступник міністра Кабінету Міністрів, лідер однієї з карликових партій, що підтримують нинішнього главу держави, Тимофій Мотренко почав переконувати журналістів, що зміни на краще уже «спостерігаються».

Але Бог з ними: вони свій вибір зробили, бо, схоже, ним політикам подобається жити в злидній, обтертій, голодній країні. Можливо, на відміну від інших громадян вони не знають, що таке жити надолго. А нам, хто прагне змін, хто хоче бачити Україну можливою, щастливою, квітучою, це треба зробити свій вибір — усвідомлений, розумний, щоб вчоргове не розчаруватися в ному.

Зрозуміло, що не переміг би на виборах, усіх нас чекають нелегкі дні, бо виправляти помилки завжди важко. Незаперемо один з кандидатів у Президенти Євген Марчук переконаний: у спадок переможцю виборів дістанеться зруйнована економіка. І повільнодіяння агентства Moody — це одне тому підтвердження.

Володимир КОРОЛЮК.

Свобода слова і свобода вибору

У комітеті Верховної Ради України

Сьогодні багатьох політиків, виборців України непокоїть тенденція, яку спостерігають у кампанії з виборів Президента України. Про це, зокрема, йдеться у повторних листах голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Івана Чижика до

Генерального прокурора Михайла Потєбенка та голови Верховного Суду України Віталія Бойка.

Перебіг подій у передвиборному марафоні показує, що хочуть порушувати законодавчі вимоги до рівності можливостей кандидатів, коли вся

палітра пропагандистсько-агітаційних заходів використовується одним кандидатом, а решта цієї можливості позбавлені. Припиняють вихід в ефір телерадіоорганізації, зупиняють вихід у світ друковані видання, але досі немає оцінки негативних явищ з боку правоохоронних органів і т.д.

Усі демократичні сили суспільства, — зазначається в листі,

— бажать бачити день всенародного голосування як вияв вільного та свідомого вибору. Це має бути іспит України на зрілість, на спроможність її народу самостійно порякувати на своїй землі. Але для цього український народ має бути ефективно захищений Законом.

Тож комітет звернувся до названих керівників органів влади з пропозицією надати ін-

формацію про хід розгляду судових справ, а також про результати нагляду за виконанням вимог законодавства учасниками передвиборного процесу. Ці матеріали буде узагальнено на спільному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації та Центральної виборчої комісії, яке відбудеться 14 вересня поточного року.

Порочне коло зв'язку

Чи вдасться розірвати його парламентаріям?

Неполітовість, що коїться в одній із найприбутковіших галузей економіки — зв'язку, — вже давно непокоїть народних обранців. Звісно, йдеться не про нішиного галузевого міністра Олега Шевчука, якому й досі вдається зберігати за собою депутатське крісло. Нагадаю, що цей нонсенс ще навісний розгляд парламентським Комітетом з питань Регламенту та депутатської етики, після чого зроблено подання до суду щодо дострокового припинення О. Шевчуком його депутатських повноважень (див. Протоколне рішення №34 від 18 травня 1999 року). Однак судовою владою (як, утім, й виконавчою) не поспішає до активних дій. Так, мною було подано кілька депутатських запитів на ім'я Генерального прокурора України Михайла Потєбенка за фактами зловживань з боку вищого керівництва Держкомзв'язку О. Шевчука та його заступників. Аналогічний запит я разом з іншими народними обранцями направив і на ім'я «прем'єр-міністра України В. Пустовойтенка. А перед тим, ще на початку року формувалася глава уряду про активне лобіювання певними бізнес-коллами відновлення АТС типу С-32 спільного ви-

робництва Дніпропетровського машинобудівного заводу (ДМЗ) та компанії Daewoo. Кабінет міністрів своєю минулорічною постановою зобов'язав державне підприємство «Укртелеком» закуповувати це обладнання в обсягах понад 100 тис. телефонних номерів на рік з 50-відсотковою попередплатою вартості контрактів. За оцінками фахівців, це обладнання та його програмне забезпечення не підлягають жодній критиці і потребують серйозного доопрацювання. Однак, незважаючи на це, уряд так і не відмінив своєї постанови, внаслідок чого борг «Укртелекому» перед ДМЗ та Daewoo на початок року становив 3,27 млн. грн. Більше того, на початку минулого року виходить нова постанову КМУ, яка попрацювала збільшити закупівлю «Укртелекомом» обладнання типу С-32 у 1999 році у півтора рази! (Див. депутатський запит на ім'я «прем'єр-міністра України В. Пустовойтенка від 11.01.1999 р.). Воістину: кому війна — себто економічна криза, а кому мати рідна. До речі, група наших урядовців, що із завидною постійністю лобіює інтереси корейської компанії, народним депутатам відома не лише за цим фактом. Дозвольте згадати пропаш-

хування створення сумнозвісного СП АвтоЗА3-Daewoo та деяких інших проєктів цієї компанії в Україні. Та що там казати про факти минулорічної давнини, якщо зовсім недавно голова Держкомзв'язку О. Шевчук долучив заступників директорів київського відділення «Укртелекому» О. Руденку закупити обладнання, шпорував, вже не корейського виробництва, а національного товаровиробника — фірми «Квазар-мікро». Проте знову ж таки за цінами, значно вищими за ринкові. У долученні є вказівка проінформувати його про виконання особисто. Мабуть, під вагою численних посад пан Шевчук забув, що він вже не є комерційним директором «Укртелекому», і як державний мусь насамперед мав би подбати про інтереси держави, яка поки що платить йому зарплатню. Утім, парламентарії сподіваються, що найголовніші чаракри над ім'я вдасться розставити Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради з

То хто відповідь за таку «підтримку вітчизняного товаровиробника»?

питань діяльності в галузі зв'язку та інформації, яка була створена відповідно до Постанови ВРУ від 9 липня 1999 року «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань діяльності в галузі зв'язку».

Анатолій ХМЕЛЬОВИЙ, народний депутат України, голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України. Мал. Василь ФІЛЬОРКА.

Прем'єр-міністру України Валерію ПУСТОВОЙТЕНКУ

Депутатський запит

Шановний Валерію Павловичу!

Як відомо, в Україні доступ до послуг місцевого телефонного зв'язку обмежений внаслідок недостатності ємностей АТС. Щороку вводиться до 350 тис. нових номерів, але це тільки 10 відсотків від потреби.

Згідно з Законом України «Про зв'язок» (ст. 25) всі технічні засоби та обладнання зв'язку, що застосовуються в мережах зв'язку загального користування, повинні мати сертифікат, виданий відповідно до законодавства. Крім того, законом передбачено, що підприємства всіх форм власності мають використовувати засоби зв'язку вітчизняного виробництва за умови їх рівних техніко-економічних показників з аналогічними імпортованим обладнанням.

Для будівництва АТС на мережах зв'язку України використовуються, зокрема, обладнання російської компанії «Дніпропетровський машинобудівний завод» (Дніпропетровський) та почала випускати комутаційне обладнання АТС типу С-32 спільно з компанією «Daewoo». Кабінет Міністрів постановою від 12.01.98 р. №21 зобов'язав УДПЕЗ «Укртелеком» закуповувати обладнання цього заводу в обсягах понад 100 тис. телефонних номерів на рік з авансовою платією 50 відсотків вартості контрактів.

За станом на 17.12.98 на реалізацію усіх укладених з «ДМЗ» контрактів вже переохоповано

32,5 млн. грн., з яких — 18,48 млн. грн. у 1998 році.

При цьому слід зазначити, що оскільки контракти укладені в доларовому еквіваленті, то через падіння курсу національної валюти їх вартість постійно зростає. Сьогодні витрати на реалізацію контрактів збільшилися майже вдвічі, що не передбачено фінансовим планом підприємства.

Нині заборгованість за контрактами за поставлене обладнання та виконані роботи становить 3,27 млн. грн. а для сплати авансу, відповідно до умов контрактів, потрібно перерахувати ще 18,1 млн. грн.

Та, що найголовніше, експлуатація обладнання С-32 викликає певні труднощі, пов'язані з його функціонуванням на діючих мережах України та подальшим розвитком мереж зв'язку, і невирішення цих проблем найбільшчими ризиками може призвести до значного деформування мереж зв'язку за формального користування з таких головних причин:

із застосованого обладнання станції С-32 реалізовані лише міксь АТС з функціями київської станції без підтримки режиму транзитних зв'язків. І згідно із затвердженою концепцією побудови цифрових мереж зв'язку Україна може використовуватися лише на окремих ділянках зв'язку;

взаємодія С-32 зі стандартизованим мережевим оточенням спричиняє безліч проблем; станція не має жодного з видів синхронізації (R2D, GSK №7 та ін.), які повинні впроваджуватися на цифрових мережах зв'язку;

обладнання С-32 не має сертифіката відповідності, не знайо моження на його використання на мережах зв'язку України, не реалізовано функції моніторингу;

обладнання та програмне забезпечення (іноземного виробництва) має низьку якість, що призводить до низької надійності роботи станції; сучасний час простотою обладнання становить від 6 до 44,5 години на рік за допустимі рекомендації величини 0,5 години, а середня кількість аварійних відмов на 10 тис. номерів становить понад 400 на рік при 6 — 8 відмовах на сучасних цифрових системах комутації; обладнання цих АТС можуть застосовувати лише телефонні апарати відповідної якості за ціною 180 — 210 грн., що зменшує перелік послуг зв'язку, що надаються.

Обладнання та програмне забезпечення потребують постійної доробки, що призводить до необхідності витрати додаткових коштів вже в процесі експлуатації станції.

Держкомзв'язку неодноразово звертав увагу на необхідність проведення доробок обладнання та програмного забезпечення насамперед для поліпшення якості та надійності його роботи для можливості побудови цифрових мереж зв'язку. Тільки на доробку обладнання «Укртелеком» додало до цих контрактів вже сплатив 1,5 млн. грн.

Особливості побудови станції унеможливають повне задіяння номінальної ємності, що призводить до витрати 3,9 млн. грн. доходу у розрахунок на рік та недоотримання надходжень до бюджету на 1 млн. грн. (ПДВ та податок на прибуток).

Тоді ж виходить нова постанову Кабінету Міністрів України №21 від 12.01.98 р. щодо обсягів закупки обладнання С-32, якого Держкомзв'язку зобов'язано за наявності ще не встановленого обладнання збільшити у 1,5 рази його закупівлю в 1999 році, незважаючи на істотні не-

доліки АТС С-32, неспроможність забезпечити належну якість та надійність роботи, розбурову цифрових мереж зв'язку.

Така політика підтримки вітчизняного виробника, який протягом п'яти років не забезпечив мінімально необхідних доробок обладнання С-32, призведе в подальшому до значно більших витрат та проблем в розвитку мереж телефонного зв'язку.

Питання виробництва, впровадження та фінансування зазначеного комутаційного обладнання у поточному році та обсяги поставок на наступний рік було розглянуто на спільній нараді Міністерств зв'язку та Держкомзв'язку 2 — 3 грудня 1998 року, і прийнято відповідні рішення. На виконання цих рішень до кінця 1998 року передбачено погасити заборгованість «ДМЗ» в сумі 10 млн. грн. За станом на 17 грудня 1998 року — переохоповано 1,54 млн. грн. 18 грудня 1998 року «Укртелекомом» оформлено кредит банку на суму 5,5 млн. грн. та готуються векселі на 3 млн. грн. для проведення розрахунків з ДАХК «ДМЗ».

То хто відповідь за таку податкову підтримку вітчизняного товаровиробника? Доки промисловість політику в Україні будуть формувати корейські компанії та їхні лобісти? Чому держава має фінансувати випуск обладнання, яке вже з'їло мільйони державних коштів, а затримавши до ще більших витрат та проблем в розвитку мереж телефонного зв'язку? Просимо вас, пане Прем'єр-міністр, у встановлений законом термін дати оцінку діям посадових осіб, причетних до пропашування недоробок.

З повагою, народні депутати України Володимир АЛЬОХІН, Григорій ДОБЧАНЧИН.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

Рішення

з питання про порушення народним депутатом України Шевчуком вимог статті 78 Конституції України та статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» щодо неумисності депутатського мандата з іншими представницьким мандатом, державною службою та іншими видами діяльності

Протокол №34 від 18 травня 1999 року.

Розглянувши та обговоривши питання про порушення народним депутатом України О. Шевчуком вимог статті 78 Конституції України та статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» щодо неумисності депутатського мандата з іншими представницьким мандатом, державною службою та іншими видами діяльності, а також звернення народних депутатів В. Цушка, А. Хмельового з цього приводу, комітет відмічає наступне.

Указом Президента України від 18 березня 1999 року №25/99 народний депутат України О. Шевчук був призначений головою Державного комітету зв'язку та інформації України.

На порушення Конституції України і Закону України «Про статус народного депутата України» заяву про дострокове припинення повноважень народний депутат України О. Шевчук до цього часу не подав. Звернення комітету з пропозицією визначити цю посаду складеною повноважень народного депутата України або повноважень голови зазначеного Держкомзв'язку залишилися без реалізації.

Враховуючи викладене, комітет вирішив: Звернутися до Голови Верховної Ради України О. Ткаченка з пропозицією відповідно до частини 3 статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» порушити в судовому порядку питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України О. Шевчука.

Голова комітету Віктор ОМЕЛІЧ.

ЦВК попереджає: бюлетені не повинні зникати

(Початок на 1-2-й стор.). Голова ЦВК звернув увагу на необхідність зробити висновки, враховуючи порушення і недоліки, які трапилися на минулих парламентських виборах. Михайло Рябець нагадав про випадки, коли автомобілі з бюлетенями дорогою до територіальних виборчих комісій несподівано зникали на кілька годин, а потім видавалися фальсифіковані бюлетені. Ще й досі з таких випадків та фінансових порушень ведуться кримінальні справи. Перед головами територіальних виборчих комісій виступитимуть, окрім членів ЦВК, відповідальні працівники Верховної Ради, виконавчих та правоохоронних органів. Семинар триватиме два дні.

Слово — учасникам семінару, головам територіальних виборчих комісій

✓ Володимир М'ЯЧ, територіальний виборчий округ № 32, Кривий Ріг:

— Увійшов до складу виборчої комісії за поданням Партії зелених, хоча я не член партії. Працюю заступником директора та побуту і кадрів Криворізького центрального рудеромонтного заводу. У комісії — 21 особа. По двох — від комуністів, зелених, народних демократів, соціалістів тощо. Вважаю, що комісія має всі можливості успішно провести вибори, гласно і демократично. Не допустимо ні фальсифікації, ні будь-якої дискримінації чи упередженості до кандидатів.

✓ Олександра КРУТОВА, територіальний виборчий округ № 8, Крим:

— Я в комісії працюю від комуністів, пенсіонерка. У комісії — 20 осіб. По двох — від Кучми, Марчука, комуністів, селян, зелених, Слов'янської партії та інших. Сільські і селищні ради назвали попередню кількість виборців — це 136 тисяч чоловік. Чекаємо на дуже високу активність.

✓ Василь КОЧМАР, територіальний виборчий округ № 85, Івано-Франківська область:

— Увійшов до складу виборчої комісії за поданням довіреної особи Леоніда Кучми, член Аграрної партії. У комісії — 18 членів, по два — від комуністів, Марчука, соціалістів, Вітренко, селян та інших. До округу входять, крім чотирьох районів, міста Калуш, Галич, Рогатин — усього 185 тисяч виборців. На комісію покладено відповідальність за організацію зустрічей кандидатів з виборцями. Всім створено однакові, сприятливі умови. На такому самому рівні відбулася й остання зустріч галичан з Юрієм Костенком.

✓ Ніна НИЗЕНКО, територіальний виборчий округ № 197, Черкаська область:

— Я — вчителька. Увійшла до складу виборчої комісії за поданням довіреної особи Леоніда Кучми. Наш округ — традиційно Ткаченківський. Це райони Горищенський, Корсунь-Шевченківський, Шполицький і Лисянський. Тут виборці вчора обирали Олександра Ткаченка народним депутатом. Мій заступник — від КПУ, секретар комісії — від НРУ, представлений — Марчук, Костенко, Вітренко, Селянська та інші. Хочу сказати одне: всі члени комісії на час виборів повинні забути про свою партійну належність. Переможе той, кому найбільше повірять люди.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До болю знайомий «почерк»

Арифметика тижня

Нинішнього тижня завершилося формування територіальних виборчих комісій. Здавалось б, законодавче забезпечення тили для рівності прав усіх кандидатів у Президенти України та на цьому етапі. У виборчому законі чітко вписано, що до складу комісії обов'язково включаються (за наявності відповідних подань) по два представники від партії (блоку), від яких зареєстровані кандидати. Однак залишилася одна проблема: хто очолює комісії. До речі, за недавнім рішенням Центрвиборчком, голова територіальної чи дільничної комісії — єдина посада серед членів комісії, яка оплачується з бюджету.

Голова тимчасової спеціальної комісії ВР з питань забезпечення виборчих прав громадян під час президентських виборів Олександр Єльяшкевич оприлюднив цікаву арифметику. Вона свідчить, багато про що: і про роботу місцевих рад, і про відданість «безальтернативному курсові», і про симпатії серед самих кандидатів у Президенти, і, зрештою, про бажання крокувати в ногу із законом. Якщо проаналізувати, представники яких кандидатів отримали посади не лише голів, а й заступників і секретарів територіальних виборчих комісій, то очевидно перевагу здобув чинний Президент. Із 225

комісій у 129 його представники перебувають на керівних посадах. Деякі факти заслуговують окремих роздумів. Так, на Херсонщині двоє голів територіальних комісій одночасно представляють двох кандидатів: Леоніда Кучму та... Петра Симоненка. Ось як поділили керівництво 10 територіальних виборчих комісій у Криму: п'ять очолюють представники Л. Кучми, п'ять — П. Симоненка. Це ще одне промовисте підтвердження того, що влада заграв з своїм конкурентом (якого виборчий штаб Л. Кучми вважає єдиним «серйозним») і бажає зустрітися у другому турі саме з ним.

За даними тимчасової комісії ВР, представники нинішнього Президента очолюють: в Чернівецькій області — всі чотири територіальні виборчі комісії, в Івано-Франківській — 5 із 6, у Волинській — 3 із 5, у Луганській — 10 із 12, у Львівській — 9 із 12, у Рівненській — 4 із 5, Харківській — 9 із 14.

Можна було б заперечити: мовляв, виборчий штаб діючого Президента запропонував до комісій найбільше представників. А той, хто «пропав», нехай нарікає лише на себе... Однак не меншу активність за Л. Кучму виявили О. Мороз і П. Симоненко — вони запропонували до складу територіальних виборчих комісій по 449 осіб, Е. Марчук — 447 осіб, А. Л. Кучма лише на четвертому місці (446 осіб).

І все ж перекіс стався не в усіх областях. Приміром, у Вінницькій області 8 територіальних комісій очолюють представники Кононова, Кучми, Марчука, Мороза, Онопенка, Ржавського, Симоненка і Ткаченка. На Житомирщині головами 6 комісій стали представники Базилюка, Кононова, Кучми,

Територіальні виборчі комісії очолюють здебільшого представники Леоніда Кучми

Мороза, Симоненка, Ткаченка. У Запорізькій області (9 комісій) по одній керівник посади отримали представники Вітренко, Кононова, Кучми, Марчука, Мороза, Олійника, Симоненка, Ткаченка, Удовенка. «Як бачимо, там де хотіли прислухатися до рекомендацій комісії, дотримуватися принципу пропорційного представництва, а головне — справді бажали створити рівні умови для всіх кандидатів — там зуміли знайти правильні рішення», — коментує О. Єльяшкевич.

До 16 вересня маємо бути сформовані дільничні виборчі комісії — на минулорічних парламентських виборах їх було більш як 33 тисячі. І якщо негативні тенденції, виявлені під час формування територіальних комісій, буде масово протираховано під час утворення дільничних, на переконання О. Єльяшкевича, це свідчить, що місцеві ради в багатьох регіонах дуже безвідповідально підійшли до дорученого законом завдання. Імовірно, що деякі рішення органів будуть оскаржено в суді.

Юліана ШЕВЧУК.

Ювілей тижня

Тридцять років просто неба

Музею народної архітектури та побуту України, що в селі Пирогів під Києвом, виповнилося 30 років. Заснований з ініціативи Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, він став одним з найбільших музеїв-скансенів у світі. На площі в 150 га встановлено понад 300 унікальних пам'яток народної архітектури XVII—XX ст. з основних історико-етнографічних регіонів України.

Ювілейні заходи розпочалися відкриттям виставки «Народне мистецтво України» у приміщенні головної ради Товариства, де представлено найкращі зразки народної творчості, зібрані й збережені науковими співробітниками музею. 4 вересня для відвідувачів виставки буде організовано огляд відкритих фондів музею. Відбудеться також Міжнародна наукова конференція «Дослідження, збереження, популяризація пам'яток народної культури». А 5 вересня у селі Пирогів пройде етнографічний ярмарок.

Російський скандал може зачепити і нас

Невезіння тижня

Фінансовий скандал навколо відмінування російською мафією грошей МВФ, виданих РФ під економічними реформами, може адарити і по відношенню України та МВФ. За оцінками міжнародних експертів, уже цього року Україна, Молдова та Еквадор можуть оголошити дефолт, а як відомо, крайнім банкрутам кредити давати ніхто не хоче. Рада директорів МВФ 7 вересня має розглянути питання про продовження співпраці з Україною за програмою розширеного кредитування EFF. Валюс Сполучених Штатів на його роз'яснення може бути для нас фатальним.

Безумовно, тема надання Україні фінансової допомоги постає і під час слухань в американському конгресі справи щодо російського скандалу, до чого заявляв українських чиновників не раз заявляв офіційний Вашингтон. Не ліберальнічати й виконавча влада. Так, міністр фінансів США Лоуренс Саммерс заявив, що Вашингтон не підтримає надання Москві наступного траншу кредиту МВФ доки, доки вона не дасть «адекватний звіт» про використання раніше виділених коштів. Де гарантія, що такого самого звіту не зажадають і від України?

Захід довго «вмоявляв» комуністів прихилити «зміну курсу», зробити прозорими короліони, підтримувати до капіталістичних цінностей. Але, коли мільйони людей із колишніх союзнців після «демократичних» революцій кинулися освоювати вільний світ, Європа та США усвідомили, що їхньому ситому, багатому життю невдовзі й настане кінець. Так, зби добувати громадян і національні інтереси економічно розвинених країн не посраждали від експорту нестатків і злиднів, у західних ЗМІ придумують

найімовірніші історії про споконвічне слов'янське порочність — хабарництво та крадіжки.

В американській газеті «USA Today» минулого тижня з'явилася стаття, в якій «поінформовані джерела» стверджували, що російська мафія через американський «The Bank of New York» відмивала гроші, надані як кредити МВФ Росії. Сума, названа в газеті, дорівнює 10 млрд. доларів, що становить рівно половину російського бюджету. В легальній «брудній» грошей брали участь громадяни США, які обіймали високі посади в американському банку (в минулому — промисловий СРСР, котрі вихаили на початку 90-х до Америки), а також Костянтин Кагаловський (колишній представник Росії у МВФ), відомий міжнародний кримінальний авторитет Могилевич (у середині 60-х закінчив Львівський політех), видатні «расіяни» Чубайс, Потанин, Лівшин, Сосковський, Воронін (запоєтний міністер Кремля) і Тетяна Дяченко (дока Бориса Єльцина, ім'я якої внісено на першу полозу випуску). Можливо, публікація в американській газеті за-

лишилася б мільйонною бульбашкою, якщо що тему не підхопили європейські ЗМІ.

Проте директор-розпорядник МВФ Мішель Камдессо назвав абсурдними спроби знайти зв'язок між коштами кредитів МВФ і відмиванням грошей російською мафією. Російська влада майже тиждень зберігала мовчанку і ніяк не коментувала фінансовий скандал. Міністр закордонних справ РФ Ігор Іванов першого вересня заявив: «У тому випадку, в якому обговорюється цю проблему деякі західні ЗМІ, — це не боротьба з корупцією, а цілеспрямована політика».

Причиною фінансових витривіт є майбутня і неминуча зміна лідерів Росії і США, за якою, цілком імовірно, настануть зміни моделі нинішнього відмивання грошей. У наступних президентських виборах і в США, і в Росії відбудеться 2000 року. Друге завдання ініціаторів міжнародного фінансового скандалу — скоординувати главу МВФ Мішеля Камдессо. А щодо України... Схоже, вона нині перебуває у становищі людини, який перемасив носом переїхати дорогу чорна кішка...

Москва.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Р. С. А може, й рано пакуватися. Учора представники мініфін США заявили, що не мають наміру блокувати надання Росії нових кредитів МВФ. Штати лише хочуть отримати найближній гарантії.

Скажи, хто голова...

Цитата тижня

Ми всі навчалися потроху...

«За великим рахунком, перші три роки я опановував президентську науку».
Леонід КУЧМА.

Атомники

не напружуватимуться. Напружать усіх нас?

Тривога тижня

Про те, що передову на нас чекає надзвичайно важка зима, енергетики написали давно. Особливо складна ситуація виникла в атомних електростанціях, що виробляють майже половину електроенергії, яку споживає країна.

Торік закінчилися поставки ядерного палива за Росії на компенсаційній основі (за вивезені з України атомні боеголовки 43-ї ракетної армії), цього — із закупками справи просуваються абияк. У результаті керівництво «Енергоатому» рапортує про те, що «на шести блоках паливо є, попередньо оплачено ще одне паливе завантаження і два — у стадії попередньої оплати». А це в сумі — 9 блоків із 14 експлуатованих. Усі операції з придбання свіжого та вивезення відпрацьованого палива здійснюються у валюті. Навіть за найкращішої економії та за умови простою окремих блоків необхідно кожного року шонайменше 200 млн. доларів, щоб розрахуватися з російським АТ «ТВЕЛ», яке вимагає ще до початку поставок 35-відсоткову попередню оплату. Атомники геть у боргах. За використану вже електроенергію споживачі заборували «Енергоатому» більш як 2 млрд. грн. Заборгованість галузі перед своїми працівниками у зарплатках становить близько 3,5 місяця. Керівник «Енергоатому» Микола Дудченко вкотре заявив на зустрічі з журналістами, що не чинить іншого виходу, окрім як створити систему повного ліквідного розрахунку на ринку електроенергії. Він також підкреслив, що експлуатувати організація, якою є «Енергоатом», закупівлю палива не займається. Отож можна бути переконаними: затримки виходів енергоблоків із ремонтів є й будуть, підвищення динаміка простоям технічним часом не зміниться. Відключення споживачів з технічних причин можливі.

А що неможливо? Роздивитися поки що бодай якусь світлову перспективу. Під час простоя атомних блоків основне навантаження падає на теплові станції. Запаси вугілля там нині становлять 2452,4 тис. тонн. Але все це може виявитися добром «на папері», бо вже поповзли розмови про збільшення поставок Мінвуглепром для ТЕС за рахунок вугілля низької якості. Запас мазуту не дотягає поки що й до 300 тис. тонн, тоді як мінімально обґрунтоване добуве витрачання — 3,5-4 тис. тонн. За твердженням фахівців Міненерго, єдиний шлях утримати енергосистему в робочому режимі — нормальна подача газу. Цілий газом можна збалансувати паливний дефіцит. Узимку його потрібно буде не менш як 50 млн. кубометрів на добу. Але, як відомо, енергокомпанії практично не розраховуються за використаний газ «Нафтогазу України» та державного резерву. Через борг у 4,5 млрд. гривень поставки газу на підприємства Міненерго знижено. Нині це у цілому 196 млн. кубометрів (28 млн. кубометрів на у). Об'єднано вже було заявлено про підготовку урядової постанови щодо нових, зручнших для постачальників газу умов праці на газовому ринку. Але очевидно й те, що через політичну ситуацію в країні про довговічність цих правил казати не доводиться. До того ж, вони лише епізод у бажаній великій перебудові енергосистем країни. Поки що про цю перебудову ведуть мову в кулуарах. Цілісної та обґрунтованої програми ніхто не подає.

Людмила МЕЖУЛІНА.

Змішалися до купи коні, люди...

Шоу тижня

Ось і відбулося довгоочікуване містеріальне шоу «Золоті ворота тисячоліть», до прем'єри якого у столичному парку «Оболонь» рекордними темпами було збудовано велетенський Зелений театр, масштабні декорації та проведено безліч інших, не менш витратних робіт. На жаль, не все із запланованого вдалося втілити в життя. Так, не було обіцяних «розвозок» до метро, безкоштовного «прем'єрного» пива для глядачів... Та й сам парк не перетворився (мов за порухом чарівної палички) на оазу відпочинку. І місця у крайньому (найдовшому) секторі, відведеному для журналістів, виявилися не бездоганними. Тому порада: якщо хочете все почути та побачити та й загалом вловити атмосферу дійства, не заощаджуйте на квитках. Звичайно, якщо це буде почесне місце, ціна на квитки коливатиметься від 10 гривень по краях «підкови» до 80 — на «центральному» трибуні.

Загалом історія України в живих картинках в інтерпретації Василя Вовкуна — такий со-

бі вінегрет, складений з того, що вдалося назбирати творчого, мистецького й незадіяного в інших імпрезах. Скажімо, є кінний театр «Українські козаки» — нехай ганяють попід сценою і виробляють свої трюки, є каскадери — нехай видираються на буфаторські мури... Масштабність задуму покрити все і, звичайно, тарна обертка: яскраві костюми, «живий» велетенський, з пащі якого виривається дим, десятки палаючих смолоскипів, що ефектно розрізають пітьму тощо.

Безперечно, поглянути на вистави один раз, а особливо в межах пристойної культурної програми, варто. Тому шлях до парку «Оболонь» відтепер занесено до переліку туристичних маршрутів поряд з традиційним вивченням Печерської лаври чи Софії Київської. Щодо співвітчизників, то найбільш втіху від побаченого, певня річ, матимуть дітлахи. Напрушаться логічний висновок — кінце потрібні перетворити у шоу на зразок українського диснейленду решту величезної паркової

«пустелі». Щоб усе це насправді мало вигляд візитки України.

Анастасія ПЕРЕПЕЛІЦА. На знімку — такий вигляд матимуть наші космічні нашідаки.

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДНАУ).

Екзаменаційний квиток — асигнація

Уроки тижня

Затяжна соціально-економічна криза перетворила наше життя на суцільний екзамен з виживання. Екзаменаційним квитком уже давно стала асигнація — в крамниці, в лікарні, на роботі і на відпочинку. Бо ми вимушені купувати та продавати товари і послуги, залежно від правил гри і гри без правил. Через це купувати і продавати зобов'язано в кредит, наражаючи при цьому на небезпечний ризик знищення грошей і відповідно — на подорожжання вартості кредиту. А також — на свавільні дії екзаменаторів, у яких до асигнацій своє, непересичне, ставлення.

Власне, це ставлення, яке інакше, як палкою любов'ю, не назвеш, викидає багатьох держав, нас не питаючи. Ми знаємо були б проти того, щоб доклади покладати до органів правопорядку прямо пропорційно залежати б від розмірів штрафних санкцій і платні за послуги населенню. Якщо це недемократично, бо тиє безпальничним вивертанням кишень з боку екзаменаторів. Якщо це нерозумно, бо приває населення до думки про екзаменаційний квиток як про асигнацію, а про асигнацію — як про хабар. Але влада, мабуть, понаїла на те, що приборкає палку любов свого командного складу рамочками законодавства, зате матиме найліше бюджетні доходи на місяць. Та й Судачи з того, як пішла справа, ту любов згодати не могли. Як ви думаєте, скільки часу вам знадобиться для того, щоб купити на Заході автомобіль у кредит? За підписом, сидючи в кріслі, асигнете. Причому клопін з його реєстрації візьме на себе продавця. А скільки часу вам треба, щоб купити автомобіль у кредит у Києві? У сервісному центрі «Авто3А3-ДЕУ» для цього потрібен принаймні день, а реєструвати автомобіль вам доведеться самотужки в органах ДАІ. Все скоро ви з'ясуєте, що за обсягом документів і пільжок ця процедура — не менш догнотривала і клопітна, ніж купівля автомобіля в кредит. Притуються до того, як в екзаменаторів у погонях своя правда, відмінна від загальноприйнятої. І якщо ви не сплатите тривідсотковий збір у Пенсійний фонд від повної

вартості автомобіля, вам екзамену на одержання номерів не склади. Дарма, що автомобіль, придбаний у кредит, доки ви не розрахуєтесь за нього, не є вашою власністю, а відтак його вартість не може бути завжди об'єктом оподаткування. Це зрозуміло продавцям, покупцям. Це підтверджує головний спеціаліст юридичної служби Пенсійного фонду Світлана Меланюк. І, зрештою, чинне законодавство. Але екзаменатор у погонях іншої думки. В мікродіагностично реєстраційно-екзаменаційному відділенні він наполягатиме на тому, що право власності на автомобіль вам надає... текстпаспорт. А відтак, аби сісти за кермо придбаного в кредит автомобіля, вам варто мовчати переплатити, аніж качати права. Переплатити пенсійним чим ДАІ? Це вже проблема районного масштабу.

Сама думка про те, що можна безбачливо качати права у правоохоронців, як правило, наражається на відповід: «Нема дурних». А от екзаменатори так не вважають. І роблять усе від них залежне, щоб дурні їх кредитували. Під час реєстрації нашого купленого в кредит автомобіля, його мало не відправили на техогляд, бо квитанція про сплату вартості техогляду загубилася під час великого переходу клерків з одного кабінету в інший. Судачи з дозволу завоювати на митну територію потрапили авто, який почав діяти на цьому тижні, від клієнтів у ДАІ не буде відбою.

Київ.

Валерій ГАНИЧ.

А Ваня — вундеркінд

Фейлетон тижня

Коли мама пішла на чергування до лікарні, Ваня виявив у раниці зошита, вивірив за середини два аркуші і сіс писати:

«Добрий день, рідна бабусю. Я вже вмію писати і рахувати. У лісії був конкурс. Багато дітей провалилися, а мене взяли. Мама дуже рада. Каже, що я буду вчитися з крутими. І носю ім буду витирати п'ятірками, щоб мамі за мене не платили».

Вчора мама одержала аванс 30 гривень. І дуже засмутилася. Кожного разу вона засмучується, а я думаю, краше б їй ці гроші авансом не платили. Бо мама когось: що можна купити за 30 гривень? А в неї ще буде зарплата 60 гривень. Якщо скласти доку-

пи, вийде як 90 гривень. Я не розумію, чому їх не складають і не видають разом. Тоді мама не так засмучувалася б.

Мама каже, що до лісії я зібраний. Купила мені костюм — чорні штани і зелений піджак, ранець, пенал, ох, який пенал! Щоб ви, бабусю, бачили! Купила кросівки, спортивний костюм, дві білі сорочки. Всього на 217 гривень. Це — дві цілі і чотири десятих маминої зарплати. А настільки лампу подарував хрещений. Він — «човник». Не той, що по волі галить, а в Туреччину. Тулі я назав, і завжди мені шош привозить.

Мама каже, що мам погалапило, прости Господи. Цілий

місяць хворіла тюття Клара. І мама ходила робити уколи. Їй прописали 30 уколів. За один укол тюття Клара платила мамі 5 гривень. А всього мама заробила 150 гривень. Я не розумію, чому їй у лікарні стільки не платять? Мама каже, що на чергуванні вона робить 15—20, а то й більше уколів. Скільки б це було грошей!

Я собі подумав. От би ще тюття Клара прописали 30 уколів. Мама тоді і на зиму мене одягнула б. Вони дуже круті. Ліма їхній піде зі мною у перший клас. Дивно, математики він зовсім не знає. А конкурс у лісії пройшов. У Дімі є телевізор, відео і навіть комп'ютер. А я собі дуже хочу купити відео. Мультики дивитися.

Мама сказала, що у тебе бабусю, і вересня також буде —

до пенсії добавлять 5 гривень. І що ці гривні ти відкалатимеш для мене. Шо я на них зможу купити? У нашому магазині продають московські пельмені по 5 гривень. Я дуже люблю пельмені, але мама каже, що то тільки гроші викинути, а їсти нема чого. Можна купити 800 грамів сосисок, бо кілограма не вийде. Коли я набігаюся, зараз би їх і з'їв. Можна ще купити величезного каучука і наїстися на все життя, як каже мама. І ще вона каже, що з мене вийде міністр фінансів.

Я думаю-думав і вирішив: буду збирати на відік. Треба набирати 600 гривень. А 5 гривень помножити на 12 місяців буде 60 гривень. 60 гривень на рік. А за 10 років набірається 600 гривень. Шо ж, буду терпіти.

Зате у десятому класі у мене буде свій відік.

Дорога бабусю, одержав пенсію, хай навіть через три місяці, 500 гривень не витривай. Терпи, як і я. Приїжджай до нас, бо ми з мамою за тобою вже дуже скупчили. І картопля кінчатється, і яїця, і сало... А їхати до тебе, мама каже, шоразу півзарплати тратити... Ми тебе дуже любимо, шлісемо і обнімемо».

Ваня подумав і дописав: «Жду ответа, як солений лст»... Потім він подумав і знову дописав: «Ох, як довго чекати відіка»...

Акуратно склав аркуші, взяв у мамі чистого конверта, заклеїв листа і поїб на пошту. На конверті стояла адреса: на село бабусі. Ваня ЖУК.

Анатолій КАРАСЬ.

! У номер

✓ Донецьк

Збитки розділять

«НА ТРЬОХ»

Озимий клин на Донецьчині становитиме майже 400 тисяч гектарів — приблизно третину відведених під зернову площ. І хоча з 20 серпня настали оптимальні для степової зони терміни сівби озимих, фахівці з рослинництва не радять кидати зерно у висушену тріскавою спекою землю. Проте селяни-практики налаштовані розпочати сівбу, та стримув нестача пального.

Цього року середня врожайність зернових в області становить 20—21 центнер з гектара, що не набагато нижче середньоукраїнського показника. І все одно отриманого врожаю не вистачить, щоб розрахуватися з державою, областю і кредитором. Як стало відомо, Київ наближеного готовий перенести термін розрахунку з державою на 1 грудня 2000 року. Але, запевнив заступник голови облдержадміністрації Віктор

Славути, якщо якийсь товаровиробник скористається відстрочкою, аби стовідсотково розрахуватися з комерційними структурами, «такої керівника буде неправильно поводити».

Отже, збитки у посушливий рік підрахувуватимуть не тільки селяни і держави, а й їхні партнери по агробізнесу. Та і сплата відстроченої 31-мільйонної заборгованості по регіональному контракту видається проблематичною.

Обнайдийливий факт:
на селі зростає конкуренція

Якщо торік спеціалізовані фірми, оснащені найновішою технікою, диктували хліборобам свої умови і за мехроботи брали до 30 відсотків урожаю, то цього року в області засновано три філіали централізованої машинно-тракторної станції. Розшири одразу поповнив дозвину: наприклад, голова фермерського господарства «Крепо» Микола Радішні з Красноліманського району поновив, що залучений зі сторони «Джон Дір» зібрав хліб протягом чотирьох днів за 15 відсотків урожаю. Відірвання системи МТС виглядає дрібним власником, адже тільки фермерських господарств в області понад дві тисячі.

✓ Кіровоград

Раз посадиш —
десять
не збиратимеш

Картопля, уражена нематою, потрапила на ринки Кіровограда. Лише протягом одного рейду працівники Державної інспекції з карантину рослин у Кіровоградській області вилучили близько сорока тонн уражених хворобою овочів. Заражена картопля, яка без необхідного карантинного сертифіката реалізовувалася на ринках міста, потрапила до Кіровограда із Львівської, Волинської та Черкаської областей.

Спеціалісти пояснюють, що уражена нематою картопля не шкодить для здоров'я. Та якщо її посадити на присадібний ділянку, то десятиліттями на цій землі не родитимуть ні картоплі, ні помідорів. До того ж, хворі овочі швидко псуються і до нового урожаю, як правило, не долежують.

✓ Тернопіль

Молода пара — учасники «пивного фестивалю» в Тернополі — вітають одне одного з перемогою у конкурсі. Це було в День міста. У рамках свята підприємства України — виробники пива — влаштували «Фестиваль пива» з конкурсами, розвагами, призами переможцям. Організатори фестивалю — київська фірма «Оболонь», тернопільська фірма «Опілля», Микулинський завод та інші.

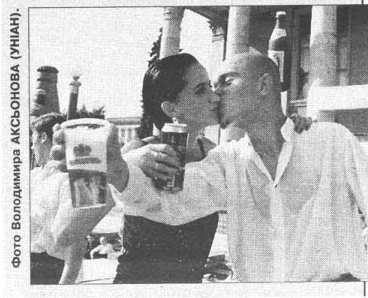

Фото Володимира АКСОНОВА (УНАІН).

Хто винен?
Зима, весна, літо, осінь

неВрожай-99

Спочатку про сподівання. Найсміливіший торік прогнозували, що врожай зернових у 1999 р. сягатиме 30,5 мільйона тонн. Однак з часом ці цифри впадо до 27,5 мільйона. Але й вона не остаточно. У крамочорі разі, експерти очікують, що зберуть приблизно 26 мільйонів тонн зерна. Шопрада, де і збірка те зерно доберуть, не відомо. Бо на 30 серпня в засіки потрапило лише 21 млн. 330 тисяч тонн збіжжя, що на 1 мільйон 300 тисяч менше, ніж торік. Але не збірано зернові з площі близько 20 тисяч гектарів. Та особливо на кінецький результат вони не вплинуть. Адже, як зазначають самі представники МінАПК, нищий врожай зернових невеликий. У середньому, за попередніми даними, він становить 21,5 центнера з гектара, що на 1,5 центнера менше проти відповідного періоду минулого року.

Найменший врожай у Луганській області, де з гектара збирали лише 12,2 центнера зернових. А господарства Тернопільщини, розрахувалися з кредиторами, можуть узагалі залишитися без хліба. Якщо в попередні роки вони продавали мільйон тонн і більше пшениці, то нині зібрано трохи більш як 500 тисяч тонн. Серед лідерів — Одеська (27,3 ц/га), Київська та Хмельницька (по 24,7 ц/га) області. Хоча знову-таки вони не «догнали» до своїх торішніх результатів. Як, до речі, і усі інші. Лише в Криму та Житомирській області змогли намолотити зерна більше, ніж торік — 23 ц/га до 21,9 та 18,7 ц/га до 17,5, відповідно. Проте, як зазначили в МінАПК, зібрана нині пшениця (12,5 млн. т) порівняно з торішньою якісніша. Зерно чисте й не потребує додаткової обробки. А розмови про те, що Україні треба закордонно купувати зерно за кордоном, просто балаки. Скажімо, для забезпечення українців хлібопродуктами виробами торік знадобилося лише 4 млн. 200 тис. тонн зерна. Окрім цього, ще 1 млн. тонн пішов на виготовлення круп, ще стільки — на макаронні вироби. Тобто, якщо нищий врожай пшениці поділити на торішні потреби, то виходить близько двох річних запасів. До того ж,

мовляв, зібрано ще 700 тисяч тонн жита. Тож без батона українці не залишаться, запевняють урядовці. Проте, коли заходить розмова про ціну на коровай, то радість потроху зникає. Посадовці особи обіцяють, що ціни зростатимуть максимум на 7—8 відсотків. Але схоже, що ці відсотки — лише перша схожинка пшеничиння. А вже до досить невеличких запасів збіжжя стабільний попит на нього зумовлюватиме ріст цін. Примири розпочали біржову торгівлю зерном нового врожаю, пшеницю третього класу за стартової ціни 325 грн. було продано по 450 грн. за тону. Експерти вважають, що зерно й надалі достаточним. Чому сприяє досить нестабільний курс гривні, приваблює експортних операцій та залежність внутрішніх цін від тих, що запропоновані експортерами. Крім того, вартість зернових залежатиме й від цін на світовому ринку. І насамперед у Росії, де тонуна пшениці останнім часом коштувала 105 доларів. До слова, перші 7 місяців цього року пшениця 3-го класу коштувала на біржах 227 грн. А останнім часом вартість її сягнула в середньому 350 гривень. Але, на думку урядовців, органом місцевої влади на місцях більш-менш властєсть утри-

мати ситуацію і значних стрибків цін не буде.

Дешо складніше з фруктами та виноградом, оскільки від заморозків у Криму постраждало понад 80 відсотків фруктових культур та 65% площ винограду. Очікуваний валовий збір цих продуктів нинішнього року становитиме лише 18 та 66 відсотків від річних мінусів. Збирати втрачено не більше 28,5 тис. тонн фруктів та 50 тис. тонн винограду. Випадіння картина з овочами. Незважаючи на те, що від заморозків загинуло 1,3 тис. гектарів кримських овочів, площі під них не лише відновили, а навіть розширили на 1,8 тис. га.

Не передбачають урядовці також проблем і з цукром. Його виробництво залишатиме на рівні минулого року — 1,9 млн. тонн. Аналіз ситуації казав, що хоча маса кореня буряка на 28 грамів нижча за торішню, проте у цього річного на 0,8 відсотка виша цукристість. Однак, як і торік, можуть постати проблеми зі збором врожаю. Трактори готові лише на 77, комбайни — на 47 відсотків. А в деяких областях ці цифри ще нижчі — 60 та 35 відсотків відповідно. З такою півторкою збір солоного кореня може загинути і до кінця тижня. Це при тому, що його бажано викопати принаймні до кінця жовтня. Причина — відсутність коштів на запчастини і паливе. І схоже, що, як і торік, в господарствах буркозбиральних комбайнів замінити людями. Як не потребує солірки і яким меканіками не виплачувати заробіток...

Загалом у високим кабінетам вважають, що зиму переживемо спокійно. Мовляв, не все погано в нашій країні. А в тому, що з кожним роком врожаї падають, винні всесвітні потепління, похолодання, фінансова криза, охопила країни Південної Азії, нестатність у Росії тощо. А також ще чотири причини: зима, весна, літо, осінь...

Андрій СЕРГЕНЬКО.

Щасливий володар
головного призу
Анатолій Москальов

Приїхав до столиці, щоб виграти

Третій рік поспіль український журнал з питань агробізнесу «Прогнозція» разом з партнерами влаштує для своїх передплатників розіграш призів. А відбувається він у рамках виставки-ярмарку «Агро-99» поблизу селища Чубинське на Київщині. Цього разу до розіграшу дійшли десять потенційних читачів-щасливчиків.

Варто нагадати, що торік розігрував та знайшов свого володаря трактор «Массей Фергосон», а також чимало інших цікавих призів. Нині передплатники змагалися за право виграти комплект запчастин для вітчизняного обприскувача «ОП-2000» заводу «Львівськмаш» (його надав Британський овочевий консорціум). Отримав приз Олександр Сокол із села Мирне Борис-

пільського району Київської області. Редактор журналу Олег Ермоленко оголосив також передплатника, який виграв навісний італійський обприскувач («Юнігріп»). Його було надано корсун-швенківським АТ «АгроРосійність». А власником призу став Олександр Литвиненко з села Інгупель Білозирського району Херсонської області.

Головний приз — машину для протрупування насіння «Кертітос» виробництва Угорщини (від фірми «Агрохімгрупп» з м. Біла Церква) отримав фермер Анатолій Москальов з села Червона Поляна Чаплинського району Херсонської області.

Господарство Анатолія Сергійовича зветься «Віра». І він справді вірив у свою удачу. «Я приїхав до

Києва, щоб виграти. А допомогли здійснити поїздку КСП «Росія», підприємстві друзі. І куди ж торік ми збірали по 30 центнерів пшениці з гектара, то нині з такою машинною ерєальна можливість істотно підвищити врожайність», — сказав задоволений вигравшем фермер.

Дарина ФРИДМАН.
Київська область.Йома-йо,
йоща!

Багато хто із власників присадибних та дачних земельних ділянок пам'ятає нині до фермерського господарства «Олімп», що у Комінтернівському районі під Одесою. Мета одна — придбати, аби з осені посадити, саджанці йощи. Нову культуру вивели німецькі селекціонери, які «хрестили» смородику та агрус. А наші співвітчизники Борис Осетрових і Захар Андриєс взяли цю за культивування йощи. Йоща варта того: її ягоди не лише смачні, а й цілющі. Багаті на вітаміни, вони упреждують шлунково-кишкові захворювання, гіпертонію, інфаркти, деякі інші хвороби, сприяють виведенню з організму шкідливих речовин. Та й врожай йоща дає чималий — уже на третій рік з одного куша можна зняти до пуда ягід. Одеса.

Картопля стара —
ціна молодша...

Кияни стали свідками цікавого явища: цюгорична картопля давно вже, звісно, не молода, а ціна на неї на ринках утримується майже як за молодшу. Втім, так не тільки у столиці. І не лише з картоплею. Ось повідомлення наших кореспондентів з кількох міст — від столиці до райцентру.

(Ціни за кг у грн.).

Продукти	Київ	Донецьк	Житомир	Кіровоград	Суми	Черкаси	Бориспіль (під Києвом)	Костопіль (під Києвом)	Рівн. обл. (Львівська)
Хліб	0,6	0,85-0,95	0,72-1,0	0,6-0,64	0,68	0,68	0,7-0,8	0,62	
Борошно	1-1,2	1,2-1,4	0,9-1,1	0,8-1,05	0,9	0,7-1	0,8-1,1	1,7	
Цукор	1,8	1,8	1,65	1,75-1,85	1,7	1,7	1,7		
Картопля	0,9-1,2	1,2	0,5-0,6	0,9-1,1	1,3	0,9-1,2	0,8	0,4-0,5	
Цибуля	1	1	0,6-0,8	0,6-0,8	0,9	0,8-1	0,8	0,7-1	
Помідори	0,7-1,5	0,6-0,8	0,5-1	0,4-0,6	0,6	0,6	0,8-1	0,6	
Яблука	1-2	1,2	0,5-1	1-1,5	0,7	0,6-2	1,5	0,5-0,6	
Виноград	3-5	1,8-5	2-3,5	2-2,4	2,5	2-2,5	2,5-3,5	2,5-3,5	
Салатина	9	6-9	6,5	7-7,5	7-7,5	6-9	6-8	6	
Сало	5	4-5	4,5-6	4,5-5	5,5-5,5	4-5	4,5-5	5-6	
Яловичина	9	5,5-8,5	5-6	6-6,5	6-6,5	5-8	5-7	6,5	

Під весну картопля може «позолотішати»

Як то все було...

Журналіст Богдан Новосядлий написав історію рідного села Буцнів, видав її масовим тиражем і подарував землякам

Блиск і нужда глибини

Якось так випало, що кілька разів у редакційних справах мені доводилося телефонувати тернопільському журналісту Богдану Новосядлому в суботу. І кожного разу не заставав його вдома. «Поїхав у село», — відповідала мені приємний жіночий голос у слухавці. І нічого несподіваного в тому я не бачив, адже село з його родинними обставинами і дачними оазами було батьком нам допомагає в цей стрімкий економічний час. Та, як з'ясувалося, неважно, не картоплі і поливці цікавили оглядача обласної газети «Свобода» в рідному селі Буцнів, а його мешканці. І передусім старожили, які базано дечого знають з недалекої історії села і можуть про це цікаво розповісти.

Саме спогади односельчан, матеріали з архівів Тернополя, Львова і Варшави, письмові згадки про село у «єриодичі минулого та нинішнього століть і згадки в основу книги-есе Богдана Новосядлого «Буцнів — село над Серетом», яка побачила світ у тернопільському видавництві «Оперетивний друк». Власне, книга присвячена 400-річчю місцевої греко-католицької церкви, яка постанала в селі 1598 року. І один з розділів книги — «З літопису прабатьківської церкви» — доносить до читачів найпомітніші віхи з церковного життя буцнівчан, розповідає про місцевих пастирів, які вірою і правдою служили Богові і рідному народові. Як, скажімо, отець Василь Куріас, котрий пройшов через польські і радянські тюрми, через пекло катівні кола сталінського штурму, але не зрікся прабатьківської віри, до самої смерті таємно виконував душпастирські обов'язки се-

ред вірних же донедавна забороненої Української греко-католицької церкви. Здавна відомий Буцнів і тим, що в його греко-католицькому храмі є ікона Пречистої діви Марії, написана на полотні на зразок бельзької Богоматері, вивезеної поляками до Ченстохови. То є подарунок, піднесений 1729 року буцнівським «губернатором» Матвієм Цивинським місцевим отцем василіанам. Уже в скорому часі парафіяни доводилися про надзвичайну силу ікони, яку 25 січня 1737 року митрополит Антанасій Шептицький особливу грамотою проголосив чудотворною. Сталося те після того, як дві комісії зі львівської митрополії переслухали під присягою кілька десятків свідків великих чудес, спричинених місцевою іконою Богоматері. Цікавою і повчальною є історія кам'яної дзвіниці, збудованої 1774 року водночас з теперішнім спорудом Божого храму. Під час пер-

шої світової війни буцнівські дзвони забрали для переплавки на гармати. Врятував осиротілу дзвіницю місцевий селянин Теодор Музика, який на початку 20-х років приїхав із заробітків з Америки. Саме він вів невелику частку коштів — майже 80 відсотків — для відливання нових дзвонів. Та під час атеїстичного розгону за радянських часів і вони зникли. Два вікна дзвіниці — один дзвін дивом зберігся — майчили пустою донедавна. Аж поки торік, Квітної неділі, в Буцневі не освятили два дзвони, кошти для відливання яких пожертвували знову-таки американські емігранти. Сини покійного отця Василя Куріаса — Степан і Роман. Великий розділ книги «Учтитеся, брати мої» присвячено сільському шкільництву. Тим паче що школу з українською мовою навчання засновано в Буцневі ще 1849 року. Інша річ, що далеко не кожний селянський дитині навіть вона була доступна. Зокрема, 1895 року в Буцневі, як свідчать архівні матеріали, «вміли читати і писати 288 чоловіків і 165 жінок, не вміли ні читати, ні писати 741 чоловік і 945 жінок. Мали ходити до школи 173 хлопчики і 164 дівчинки, але відвідували її лише 107 хлопчиків і 94 дівчинки». Богдан Новосядлий, оперуючи цифрами і деталями з місцевого життя, показує розвиток шкільництва в Буцневі, особливо — в другій полови-

ні нинішнього століття, подає цікаві розповіді про місцевих вчителів, охоче послуговується їхніми спогадами. Маємо в книзі і понад два десятки портретів-зарисовок про більш-менш відомих людей, які є вихідцями з Буцневи або життєві шляхи яких пролягали через це село. То, скажімо, як Богдан Соко, котрий протягом тривалого часу очолював Тернопільську обласну спілку, як генеральний директор підприємства «Галтран» Іван Хромчак, як полковник Богдан Мозоль, як завідувач кафедри англійської мови Дрогобицького педінституту Ігор Кондратишин, як генеральний директор Тернопільського державного облтерадіокомпанії Левко Крупа, як письменник і фермер Богдан Бастюк... Та й взагалі в інших розділах Богдан Новосядлий доволі почастіє веде історичну лінію через складні людські долі, через життєві колізії, що додає книзі цікавості і читабельності. Як на мене, то зумів автор швидко уникнути й іншої вади, властивої для таких праць і видань. Показуючи важливу роль церкви і просвітницьких українських організацій у житті галицького села, національно-визвольну боротьбу 40-х років, про що раніше згадували лише в негатиивній тональності, Богдан Новосядлий доволі широко розповів читачам і про 50—80-ті роки. Ні, він аж ніяк не

ідеалізує ту систему, але згадує і про те, як у селі з'являлися новобудови, як сільські діти мали доступ до освіти, як життя буцнівчан набирало нових рис і відтінків. Певна річ, видати таку книжку за журналістську зарплату нікому не під силу. Наприкінці видання автор подає прізвища людей, за фінансового сприяння яких ця книга побачила світ. І, що характерно, майже всі вони — вихідці з Буцневи, за що їм щиро вдячна уся буцнівська громада. А Богдан Новосядлий подав нам, добрий приклад, як працювати над таким вкрай потрібним виданням для кожного села, для кожного з нас. І, що не менш важливо, як зробити його масовим, донести до читача. Роман ВАТРИЧ.

Екслібриси Ніла Хасевича яскраві, як і його життя

З Костопільським районом переплелися життєві й творчі шляхи-дороги талановитого художника-графіка Ніла Хасевича (1905—1952 рр.). Його прізвище стоїть поряд з іменами таких видатних українських графіків, як Юрій Нарбут, Василь Кричевський, Олена Кульчицька.

Як сонячний відблиск у краплині роси, так у долі його сім'ї відбилися трагічні моменти з історії визвольних змагань України. Самобутній митець і тум'яний патріот донедавна був зачий. І тільки останнім часом повертається він до свого народу, для якого жив і невтомно трудився пензлем, різцем і долотом...

Ніл Хасевич родом із села Доксин, яке в письмових актах вперше зафіксоване 1577 р. Батько майбутнього художника, Антон Іванович, служив дяком у місцевій церкві, він допоміг синові опанувати ази грамоти. Середню освіту здобув у Житомирській семінарії та Рівненській гімназії. 1918 року під час аварії на орківському залізничному переїзді загинула мати Ніла, а сам він залишився без ноги.

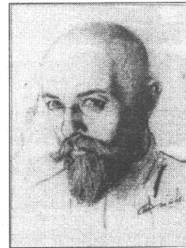
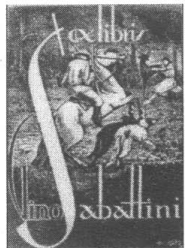
Потім до знань привів Хасевича в 1927 році до Варшавської академії мистецтв, де під керівництвом професора Владислава Сковича він здобув фахову графічну підготовку. Шоправ, перші нлі зупинитися на графії, довго пробував себе в різних жанрах. Так, жителі Доксини ще й досі пам'ятають Хасевичеві ікони, вони були в місцевій церкві, де служив його батько. А ще — портрети односельців. Та майже всі вони згоріли, коли 1943 року фашисти спалили село. Під час облоги загинув і батько художника.

— Я запам'ятав Хасевича таким: середній на зріст, смаглявий, лисий, хоч не мав ноги, але ходив без палич. Ніл часто щось малював, писав, щось робив на шматку дерева, — згадує костопільчанина Параскева Мирончук. — Одного разу вирішив намалювати з мене портрет. Попросив сіс-

ти на купині і позувати. Це було 1943 року. Так гарно мене малював, але де ділася картина, сказати не можу. Бо була війна. Перед війною Ніл Хасевич захоплюється так званою малою графікою — екслібрисами. 1939 року за сприяння місцевого гурту «Споки», членом якого він був, у Варшаві побачив світ альбом «Книжкові знаки Ніла Хасевича», в якому автор показав себе чудовим майстром мініатюри, таким чином виборюючи сильну позицію поміж тодішніх українських графіків і створивши в українській екслібристиці окремий тон, повний свіжості та неабиякої оригінальності думок і неформальних розв'язок.

Хасевич глибоко розумів сутність екслібриса, тому кожен із них — це доказ психологічної проникливості митця. Скажімо, в екслібрисі А. Лівичко (президента УНР в екзилі) — національний герб вміщений на карті Європи на місці української території. Простий і виразний спосіб дозволяє зрозуміти палке бажання власника екслібриса, щоб поневолена Україна стала вільною.

Не менш цікавим є знак А. Около-Кулака. Постають прочинена, котрий мануєре лісами до церкви, символізує митець биль вигнання з рідної землі, коли єдиною вітхою залишається глибока віра в Бога та в його суворий, але справедливий суд.

У тридцять років Ніл Хасевич брав участь у багатьох престижних виставках Європи та Америки. Його твори бачили жителі Варшави, Лос-Анджелеса, Чикаго, Львова, Луцька, Рівного, Крем'янина...

Поруч із творчістю Ніл Хасевич займався громадсько-політичною діяльністю: був членом Волинського українського об'єднання (ця детальна організація виникла 1931 року, вона створювала в містах і селах просвітницькі гуртки), був членом центрального і крайового проводів ОУН та Української Головної Ради (УГР) — своєрідного підпільного парламенту України. З 1942 року Ніл Хасевич стає другом Кліма Савура (Дмитра Клячківського) — командувача УПА — «Північ», штаб якого мистився у Гутині, що в Костопільському районі.

У підпіллі, при тьмяному світлі каганця Ніл Хасевич випускав листівки, брошури, редагував журнал «До зброї», розробляв ескізи українських орденів та медалей, паперових грошей — так званих бобофів.

Після закінчення війни художник не сховався відступати з похідними групами УПА на захід, а залишився в рідному краї. З цього приводу харак-

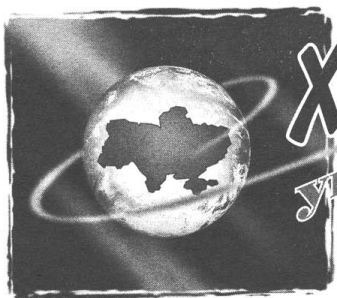
терний лист, надрукований за кордоном: «В житті я все віддав, але я не можу втратити більше, ніж моє життя. Але як довго буде залишатися в мене хоча б одна краплина (іскра) життя, я боротимусь із ворогами свого народу. Я не можу битися з ними руками, але я б'юся своїм різцем і долотом».

А 4 березня 1952 року, оточений кадебастами разом з двома друзями, щоб не потрапити в полон, Ніл Хасевич застрелився в бункері неподалік села Сухівці. Було йому 47 років. Стільки прожили Тарас Шевченко, Василь Стус...

У 1995 році з нагоди 90-річчя від дня народження Ніла Хасевича на підв'їзті Доксинської школи відкрито пам'ятний знак, на якому відтворено автопортрет Ніла Хасевича. Його великі проникливі очі глибоко дивляться в душу кожному з нас. З доктором і надією.

Анатолій КАРП'ЮК, Олександра ЮРКОВА. Рівненська область. Екслібриси Ніла Хасевича — «Нж. Е. Площа», «Джніо Сабаттін», «Прал. А. Около-Кулака», автопортрет.

Про минуле без кон'юктурних відтінків

**XX століття:
українські
акценти**

**1931 —
1940**

№ 9

Назвався грибом, лізь у кошик

Обурливого листа надіслав до редакції київський читач Юрій Якович Данилов, як він зазначив, «член ВКП(б) з 1944 року». Він дає досить різкі характеристики декому з кандидатів у Президенти України. Насамперед його турбують антиконституційні заяви тих претендентів, котрі відверто кличуть нас у нові союзи та об'єднання, гарантуючи через відмову від незалежності прийти до «заможного й щастливого майбутнього».

Свої висновки читач аргументує посилаванням на радянський історичний досвід, увагу до якого ми привертасмо своїми випусками сторінок «XX століття: українські акценти».

Таким само політично наснажений лист прийшов і з Сум. Голову Сумської міської спілки патріотів України О. Дубовика теж хвилюють проблеми партійного життя: «Є проблема, яку зумисом замовчують офіційні ЗМІ — виконання статутних і програмних принципів існуючих партій».

І справді, як каже народне прислів'я: «Назвався грибом, лізь у кошик». У загалі виборчої боротьби частина політичних лідерів забуває про те, що записано не лише в реєстраційних документах їх-

ніх партій, а й у Конституції України.

«Саме тому, — вважають читачі, — треба вкотре перечитати нашу історію, особливо невідомі її сторінки».

Хочеться признатися нашим читачам, що не лише вони, а й автори циклу, готуючи публікації, відкривають для себе нове й незнане. Наприклад, досі ми знали, що фашистська Німеччина нібито переважала СРСР і якісно й кількісно в обороні своєї армії. А з'ясується, що Червона Армія напередодні другої світової війни мала набагато кращі зразки озброєння, та внаслідок сталінських прорахунків у визначенні радянської військової доктрини перевагу було віддано тим видам зброї, які мали забезпечити успіх насамперед у наступальних операціях. До оборони СРСР Червону Армію майже не готували. Перегляди військової доктрини під час війни, а також готовності оборонної промисловості до війни, зокрема, танків, літаків, ракетних установок, які відповідають вимогам часу, дали можливість змінити ситуацію на фронті й врешті — перемогти фашизм.

Нема чого казати, зовсім інакше бачать сьогодні навіть події десятилітньої давності.

Шекспірівські пристрасті буяли і в житті, й на сцені

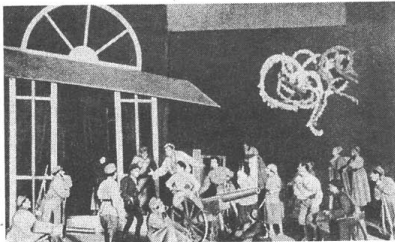
Якщо театр — дзеркало суспільних настроїв, то характерною для суспільства тридцятих є заключна сторінка історії театру «Березіля».

Свого часу харківські (тоді — столичні) «Вісті» розповіли своїм читачам про дивний інцидент (випадковий чи організований), що трапився під час вистави за п'єсою Івана Дніпровського «Яблуночине поле». Акторка, яка грала українку — офіцера армії Української Народної Республіки, арештувало чекіста. «Ти не признаєшся? Не знаєш такого більшовицького катів в Жмерині? Убий української інтелігенції? Ти не знаєш сатани!» Після цих слів актриса повернулася обличчям до урядової лави, де сиділи в той час Влад Чубар, Володимир Занюсний, Григорій Петровський, виходило, що вона промовляла саме до них: «Кожний із вас сатана. Звірять ваш трибунал! Стріляйте цвіт України. Хто ж ви такі? Тюремшики, дрібні злочинці, нічні убийці...».

Подібного настрою був і прощальний монолог-звинувачення, з яким звернувся до чиновників від мистецтва Лесь Курбас — режисер театру «Березіля».

5 листопада 1933 року народний комісаріат освіти України виніс постанову про засудження діяльності «Березіля» й усунення з посади його керівника режисера Лесь Курбаса.

«Я говорю тут, у цій установі, останній раз... Тому я кажу те, що думаю. Хто зі сьогоднішніх пробокопателі «Березіля» і судді моєї роботи в українському театрі? Оцеї Грудина (керівник теат-

рального відділу в справах мистецтв. — Ця й подальші ремарки (автор публікації) — авантюризм, котрий розгулює за своєю голубою на театральному фронті? Цей... Шупак (редактор «Літературної газети»), який лісничим хвостом замітає сліди своєї критикоманської ескібристички? Або донька харківського блакзавного (блакзав — базар у Харкові) торговця Лівітіна, що так запалливо турбується відсутністю російської драматургії на сцені «Березіля»? І на-решті загадковий Андрій Хвиля (заступник народного комісара освіти після самогубства Миколи Скрипника)? Яким правом, чимим мандатами ви всі уповноважені так розправлятися і засуджувати мою діяльність в українському театрі?».

Місце Лесь Курбаса зайняв Мар'ян Крушельницький, а «Березіля» став театром імені Шевченка.

Через три місяці після свого виступу Лесь Курбас був заарештований. З Соляків він не повернувся. Театр «Березіля» увійшов до історії європейського театру.

«Хвала тому, хто людству зуміє навіяти сон золотий»

Згадавши рядок П'єра Беранже, винесений у підзаголовок, висловлю припущення, що твердження про тридцять років були вершинними в радянській історії — комуся здається необуртованим.

«А як же космічні успіхи шістдесятних та сімдесятних? Хіба можна обійти мовчанням наукові перемоги СРСР? А злет досягнень військово-промислового комплексу?».

Справді, запитань-заперечень виникає безліч. Але оглянемо всі сім радянських десятиліть. Як і з яких, так би мовити, «найшасливіших» Повоєнні п'ятдесяті? Відбулася, голод, репресії... Хрущовські шістдесяті? Подих демократичних вітрів у післясталінський епоху, розквічення духовного життя, прорив у космос, підйом цілинних земель, проте і глибокий хліб з горохової та кукурудзяної мукки, засилля в народному господарстві насамперед інтересів військово-промислового комплексу, пароплави, що везуть в СРСР американську пшеницю...

Тоді хіба ж згадує, як про роки «торжества комунізму в окремо взятій державі»? Країна жила за рахунок нафтодоларів, що врешті-решт народило застій і стагнацію державного механізму, підсилені поверненням до управління країною із застосуванням репресій... Вісімдесяті — Горбачовські перебудови? Спроба удосконалити чи оновити радянську систему призвела до активізації процесів, які її знищили.

То які десятиліття назвемо більш-менш благополучними? От і виходить, що тридцять. Але впертий аргумент на користь такого висновку — тоді починалися майже ВСІ радянські успіхи, які й надихали радянських людей вірити в оптимістичне майбутнє, відповідали їхнім сподіванням на краще життя.

Шоправда, історики (зрозуміло, діаспори, бо для вітчизняних всі радянські роки — період триумфів та перемог, зокрема авторитетний Іван Лисяк-Рудницький, вважаючи, що вершинними були двадцять роки: «За новою економічною політиці промислове виробництво більш-менш повернулося до передреволюційного рівня, а ще не сколективізоване селянство зажило порівняно заможним. Це був також час, коли радянська Україна мала справжню автономію в культурних справах. Її досягнення у сферах освіти, науки, літератури та мистецтва справді вражають. Міста

швидко втрачали свій колишній зрушкорований вигляд. До 1930 року Україна наближалася до стану повністю розвиненої, культурно зрілої нації».

Гадаю, що відбавлений від батьківщини історик дещо перебільшував, що «міста втрачали... зрушкорований вигляд».

Врешті можна погодитися на компромісний висновок: два перші пореволюційні десятиліття в історії СРСР були обнадійливими й обіцяючими.

У музикантів губи примерзали до труб

Перший п'ятирічний план, що був продовженням і розвитком плану ГОЕЛРО (електрифікації СРСР), покликаний був перетворити Радянський Союз і, звісно, Україну з відсталих і аграрних у країну з високорозвиненою індустрією й колективним сільським господарством, «забезпечити побудову фундаменту соціалістичної економіки». У галузі культури план передбачав збільшити загальну обсягую пошатову освіту, ліквідувати неписьменність серед населення віком до 40 років, підготувати кваліфіковані кадри для всіх галузей народного господарства.

Одним з перших успіхів був, звичайно, пуск в експлуатацію Дніпрогесу (потужність 558 тисяч кіловат). Устаткування для нього було замовлено у США та Німеччині. Але відсутність коштів змінила плани будівників Дніпрогесу і замовлення розмістили на радянських підприємствах.

Іноземні спеціалісти, які працювали в Запоріжжі, вважали, що такі об'єкти можна спорудити за 5–7 років. Уряд СРСР встановив термін — п'ять років. Проте ГЕС було збудовано на сім місяців раніше.

Лише за 1930 рік 1600 ударних бригад дніпробудівців уклали в тіло труби 550 тисяч кубометрів бетону запланованих 400 тисяч.

Зрозуміло, тоді не йшлося про жодні побутові умови для робітників тощо — все було підрядковане виснажливий тяжкій роботі. Майже всі процеси на об'єктах виконувалися вручну. До місця роботи доводилося добиратися за 3–5 кілометрів, харчові продукти видавали по картках: робітникам — 800 грамів хліба, студентам — 400. Отож не буде перебільшенням вважати, що Дніпрогес постав на Дніпрі за рахунок здоров'я та життів 26 тисяч його будівників.

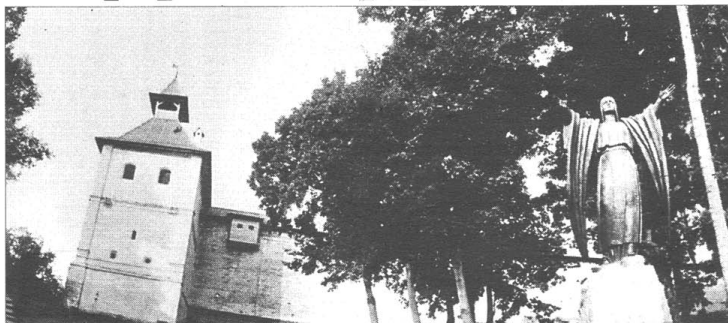
У березні 1930 року в степу поблизу Харкова розпочалося будівництво тракторного заводу. Тут було сконцентровано 16 тисяч робітників, які «показували

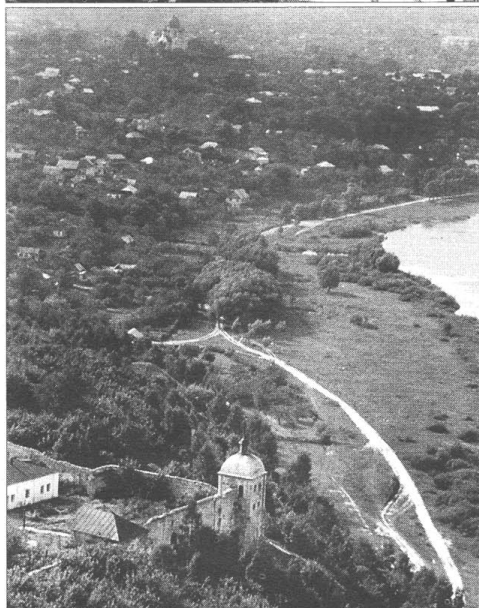
не-... му, вст... ди про... Одно... такої с- об'єкт... Тоді не- комсом... лийи б... ючих у... зали до... під муз... ти». На д- об'єкт... червон... ква зав... мільйон... Харк... споруд... нечуван... шів... «... де... во... зержін... вод, Зу... нічно-д... танції... талургі... ського... же зан... та Ком... воли... різьки... СРСР... безробі... Друг... вив за... дувати... країні... чини, і... цю лік...

«Трубы трублять в Новѣградѣ»

Виповнилось
900 років
Новгород-Сіверському

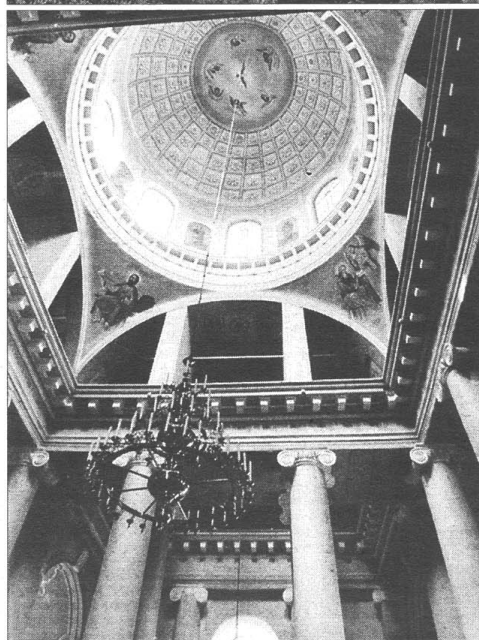
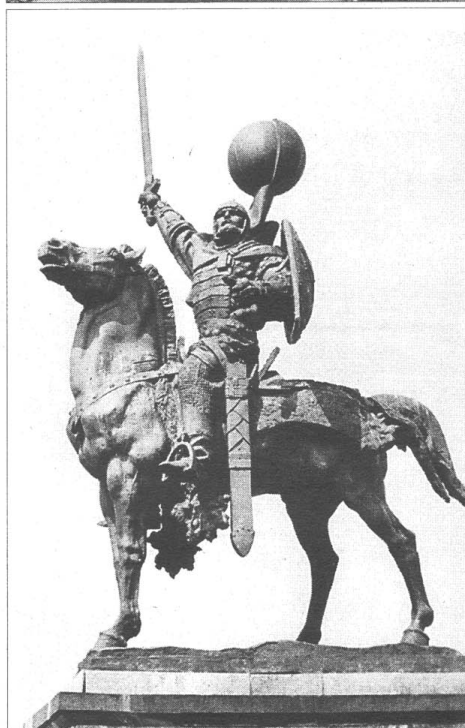
О Сіверська земле! Вже за кордоном 900-літнього відрізка часу історія твого Новгород-Сіверського князівства. Дев'ять віків, мов сито пам'яті, просіяли його головні і малозначущі події, діла зодчі і ратні князів, простолюддя. Багато чого залишилося в забутті. Та дійшли-таки до нас зі славного князівства витвори його церковбудівників, невмируща поезія «Слова о полку Ігоревім» про праотців наших — мужніх захисників Руської землі.

«...Сурми сурмлять в Новгороді». Ця осучаснена Максимом Рильським* фраза зі «Слова» цілком вписується в контекст урочистостей з нагоди 900-річчя Новгород-Сіверського князівства. Без перебільшення тисяча музик, співаків взяли участь у святкуванні славного ювілею. Театралізована вистава-концерт, відкриття відреставрованого древнього Спаського собору, вшанування загиблих героїв — миттєвості, які наблизили всіх учасників ювілею до Краси духу свого народу.

Народний депутат України Олег Петров, який безпосередньо прилетів до відновлення історичних пам'яток у Новгород-Сіверському, видання книг про князівство, його храми, задоволення проведенням заходом: «Наша держава буде справді міцна, коли матимемо такі свята, коли не тільки з повагою оглядатимемося на пройдене, а й зберігатимемо для майбутніх поколінь вітчизняні духовні оберіги».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
На світлинах Валерія Імунтіна:
прадавний Новгород-Сіверський.

* Прізвисько відомого поета вочевидь походило з Рильська — міста, яке входило до Новгород-Сіверського князівства.

Квіти для принцеси серця

Ідучи по гриби, не забудьте кошика, ножа й... ліцензію

У Білорусі тепер гриби та ягоди просто так збирати не можна — потрібна спеціальна ліцензія. Видає такі Міністерство природних ресурсів і охорони довкілля. Звісно, не за спосіб: індивідуальному збирачеві доводиться сплачувати суму в розмірі двох мінімальних зарплат, юридичним особам — п'ятнадцяти. Ліцензії чинні впродовж п'яти років. Запроваджено також обмеження на «винос» з лісів їхніх дарів. За одне відві-

дання можна збирати не більш як 20 кілограмів грибів і 30 кілограмів ягід.

Поки що білоруський народ в чергу за ліцензіями вочевидь не поспішає — досі видано лише 700 документів. Це природно, адже спроможність влади контролювати виконання нововведень викликає великі сумніви. І, безперечно, собівартість такого контролю значно перевищила б доходи від продажу ліцензій.

Мабуть, нема потреби коментувати цей знімок. Квіти біля брами Кенсінгтонського палацу призначені їй, принцесі Уельській. Хоча ні, титул не доречний. Просто Діані, леді Ді. Для одних її загибель стала особистою трагедією, для других — привід попліткувати, для третіх — заробити гроші. Минуло лише два роки, а літератори випустили більш як сотню книг, режисери — кілька десятків фільмів, де Діана постає то жертвою, то — наваляки. Британці вже нормально реагують на присутність поруч із принцом Чарльзом розлучниці Каміли Паркер. Спокійно сприйняли звістку, що коханець леді Ді готовий поділитися подробицями їх стосунків. Але в другу річницю загибелі Діани вони все ще несуть їй квіти. Жінці, яка була принцесою їхніх сердець.

Фото АП.

Прощальний візит посла

Цього тижня до Києва з прощальним візитом завітав... посол Кіпру в Україні Платон Кіріакідес. Так, саме завітав: його резиденція — у Москві, а акредитований пан Кіріакідес, крім Росії, ще в кількох пострадянських республіках. Як пожартував він на прес-конференції: населення Кіпру — лише 700 тисяч, отож і дипломатів, відповідно, не так уже й багато. На всіх не вистачить.

Незважаючи на таку ситуацію, українсько-кіпрські відносини посол назвав «відмінними». Україна послідовно дотримується позиції щодо цілісності Кіпру (як відомо, з 1974 року третина його території окупована турецькими військами й там проголошено незнану Турецьку Республіку Північного Кіпру). Кіпр приваблює українських бізнесменів своїм фінансовим режимом (офшорна зона), а тисячі наших громадян інших категорій — чудовими пляжами.

У Києві Кіпр представляє почесний консул цієї держави в Україні, глава «Експобанку» Юрій Гетьманенко. За його словами, очевидні досягнення українсько-кіпрського співробітництва такі. В Україну вже надійшло 150 мільйонів кіпрських інвестицій (про українські інвестиції на Кіпрі Ю. Гетьманенку, щоправда, нічого невідомо — мабуть, тому, що останніх не існує). Створено 229 спільних підприємств, причому серед них в Україні підліє 22 таких, що виготовляють продукцію.

На жаль, не дуже веселі перспективи щодо візового режиму. Нині він спрощений, але, зазначив Платон Кіріакідес, у майбутньому можливі зміни. Кіпр є однією з небагатьох держав, які стоять ближче за всіх у черзі до Євросоюзу. Отож і візову політику вже тепер мають узгоджувати з Брюсселем. Проте нам до таких перспектив не звикати: подібна ситуація з Чехією, Польщею, Угорщиною.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Одна тітка сказала...

Вибачте за нав'язливість, але знову йтиметься про візи. Ця тема останнім часом набуває ознак, які медичною мовою можна класифікувати як перші симптоми істерії: країна—кандидати на вступ до ЄС ескакують безвізовий режим з Україною. Першим інформувало ІТАР-ТАКС. Проте агентство точних дат не називало й обмежалося досить розпливчастим — «протягом найближчих місяців». Потім чутка пішла про вилучення вітчизняними ЗМІ: казувалися одразу дві дати — 1 листопада й 1 січня. Єдине, у чому зходилися журналісти: візи таки впровадять за кілька місяців і першою це зробить Чехія.

Широ кажучи, уже й не знаєш, у що вірити. З одного боку, офіційні особи всіляко спростовують цю інформацію. З іншого — диму без вогню не буває. А що як справді за два місяці нашим громадянам доведеться ставати в чергу під консульством Чехії? І що ж... Знову телефоную, аби вкотре почути: «Дату впровадження візового режиму не визначено».

Отже і 1 листопада, і 1 січня — не що інше, як звичайні чутки. Як прокоментував це консул Чеської Республіки в Україні пан Душан Доскохил: «Вони вилітають з вуст чеських базік, у яких язык свербіть, і вони сіють паніку». Пан консул, звичайно, не заперечує, що підготовка до впровадження віз триває. Воно

й не дивно. Країна повинна адаптувати своє законодавство із законодавством Європейського союзу. І процес цей довготривалий. Цю проблему розглядають на спеціальних засіданнях кабінету, схвалюють візову концепцію, з часом визначають і терміни. Але пан Доскохил переконаний: у будь-якому разі зміни не захоплять Україну зеназашка. Шонайменше, відбудуться переговори на рівні МЗС. На запитання кореспондента «Г»», чи означає це, що чеська сторона, перш ніж проголосити дату скасування безвізового режиму, узгодить її з МЗС України, пан консул відповів: «Ймовірно, за все. Це не може бути одностороннім рішенням. Чехія не має наміру вносити зміни, які б могли погіршити відносини з Україною».

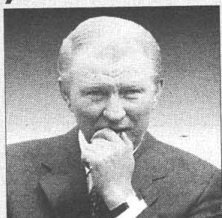
Раптове впровадження віз було б саме таким вчинком».

А те, що 1 листопада — це не візовий Рубікон, пан консул просто впевнений. І хоч він не знає так точно, як «чеські базіки», коли саме буде впроваджено новий режим, але переконаний, що консульство в Україні (як і наш МЗС) про це попередить зазвичай: а в консульстві ще й не розпочинають підготовку.

І ще одне. В Україні нерідко жартують: переада БС — «баба бабі сказала». У Чехії, з'ясувалося, теж є така служба, але називається по-іншому: ОТС — «одна тітка сказала». Ті, кому бракує інформації з офіційних джерел, можуть звертатися до ОТС.

Наталія ФІЛІПУЧУК.

Істотне уточнення

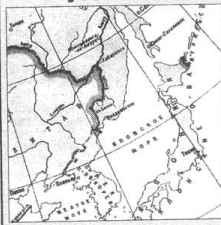
Україна стане у XXI столітті повноправним членом європейського співтовариства — таку обнадійливу заяву зробив в Одесі наш Президент Леонід Кучма! У зв'язку з цим пригадується сучасний російський анекдот. Сидять Єльцин і Чубайс. Російський президент розмірковує: «Все працюємо, працюємо... Завтра хочемо нам, росіяни років до п'ятдесяти житимуть, як американці! Школа, нас тоді не буде...». Чубайс, полумаявши: «Та не «шкода», а «тому що». Борис Миколайович».

Президентові наставили роги

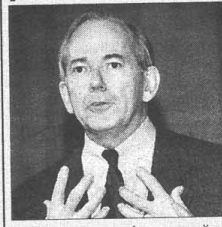
Неабияку спритність виявив президент Уганди Йовері Мусевені. Вельми вгодованому главі держави довелося згадати славне партизанське минуле і на очах зливованих співвітчизників прудко взяти кілька бар'єрів зі столів та стільців. Президента мало не загубила його слабкість до племінних биків. Під час сільськогосподарського аукціону один з «лотів» пожвавився і, розігнавши дорогою військовий оркестр, кинувся просто на президента. Довелося рятуватися втечею.

Ми більше не будемо

«Ми ніколи більше не будемо зливати радіоактивні відходи в Японське море», — пообіцяв японцям губернатор Приморського краю Євген Наздратенко. Що ж, прийняти хоча б одну проблему на російсько-японських переговорах, поставивши її вирішити. Але скільки років знадобилося, щоб у Росії нарешті зрозуміли, що Японське море омиває береги не тільки Японії та Корейського півострова, а й самої Росії. Отже, шановні школярі, зробіть географію. Щоб від купання в морі не зашкалювали дозиметри.

Позитив у негативі

Близьке вміння знайти позитив навіть у негативі продемонстрував директор розпорядник МВФ Мішель Камдесско. «Різноманітні мафії зможуть нарешті зрозуміти, що вони більше не перебувають у безпеці в західних банках!» — заявив він з приводу тверджень про перекачування російських кредитів фонду на Захід і пов'язаних із цим гучних ревізій. Що ж, російський мафія тепер справді не позазирати. Особливо, якщо МВФ таки заблокує подальше кредитування Росії.

Думка і час

Про акції насилья проти сербів та інших національних меншин у Косово розмірковували під час лондонської зустрічі міністр закордонних справ Великої Британії Робін Кук та лідер Вільвольної армії Косово Хашим Тачі. «Ми зішлись на думку», — заявив Кук, — що таким діям має бути покладено край». Зворушує до глибини душі. Але краще б Кук і товариші по НАТО зішлись на те менш мулярі думки раніше — щоб «таким діям» не було покладено початок.

ПОНЕДІЛОК, 6 вересня

УТ-1

14.55 Анонс.
16.00 УТН. День.
16.20 Студія «Б».
16.00 Мультисеріал «SOS з краю світу», 1 серія.
16.30 Док. серіал «Небесні мисливці», 1 серія.
17.00 Серіал «Янглі Чарлі», 1 серія.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.15 Новини. Регіони.
18.25 Саме той.
18.50 Худ. фільм «Дівчинка з вогником».
20.30 Акенти В. Лапкіри.
20.35 «Вибори-99». Програма кандидата у Президенти України. Удвоєно Геннадія Іосифовича.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
21.50 Питання дня.
22.00 Серіал «Федеральна пошта», 1 серія.
23.00 Футбол від УТН.
23.00 90 секунд. Хроніка надзвичайних подій.

23.55 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

07.00 Сніданок з «1+1».
07.10 07.50, 08.50 ТОН.
08.00 Детективний серіал «Вона написала бистро».
09.00 Серіал «Любов і тасмійні Сансет Біч».
09.50 ТОН.
10.00-16.00 Профілактика передавача.
16.05 ТОН.
16.10 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.50 Не всі вдома.
18.00 ТОН.
18.05 Лото-забава.
18.50 Серіал «Вона написала бистро».
19.35 ТОН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ковчові».
21.45 ТОН.
22.10 Прогноз погоди.
22.15 Прем'єра детективного серіалу «Коломбо», 1 серія.
23.00 Прогноз погоди.
23.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

23.55 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

КАНАЛ «1+1»

07.00 Сніданок з «1+1».
07.10 07.50, 08.50 ТОН.
08.00 Детективний серіал «Вона написала бистро».
09.00 Серіал «Любов і тасмійні Сансет Біч».
09.50 ТОН.
10.00-16.00 Профілактика передавача.
16.05 ТОН.
16.10 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.50 Не всі вдома.
18.00 ТОН.
18.05 Лото-забава.
18.50 Серіал «Вона написала бистро».
19.35 ТОН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ковчові».
21.45 ТОН.
22.10 Прогноз погоди.
22.15 Прем'єра детективного серіалу «Коломбо», 1 серія.
23.00 Прогноз погоди.
23.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

23.55 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-3

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Класна компанія.
07.30 Життя серед життя.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.15 Серіал «Заради кохання».
09.00 Новини.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Горняк настрій. «Енка і кореші».
09.20 Худ. фільм «Смерть: історія урагану «Ендуро»».
11.00 УТН-онч.
11.10 Мелорама.
12.00 Новини.
12.05 Інтерспорт.
12.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Дика Роза».
18.30 Відчай мелодію.
19.05 Серіал «Династія Брудної води».
20.00 Інформаційна програма «Подорожби», «Час».
20.50 Мінута.
20.55 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.10 Худ. фільм «Снайпер».
22.55 Часно.
23.15 Подорожби. Підсумки дня.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Нічний сванс. Серіал «Спеціалізація» «Пасифік».
00.20 Прогноз погоди.

00.20 Прогноз погоди.

УТ-3

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Класна компанія.
07.30 Життя серед життя.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.15 Серіал «Заради кохання».
09.00 Новини.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Горняк настрій. «Енка і кореші».
09.20 Худ. фільм «Смерть: історія урагану «Ендуро»».
11.00 УТН-онч.
11.10 Мелорама.
12.00 Новини.
12.05 Інтерспорт.
12.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Дика Роза».
18.30 Відчай мелодію.
19.05 Серіал «Династія Брудної води».
20.00 Інформаційна програма «Подорожби», «Час».
20.50 Мінута.
20.55 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.10 Худ. фільм «Снайпер».
22.55 Часно.
23.15 Подорожби. Підсумки дня.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Нічний сванс. Серіал «Спеціалізація» «Пасифік».
00.20 Прогноз погоди.

00.20 Прогноз погоди.

УТ-3

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Класна компанія.
07.30 Життя серед життя.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.15 Серіал «Заради кохання».
09.00 Новини.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Горняк настрій. «Енка і кореші».
09.20 Худ. фільм «Смерть: історія урагану «Ендуро»».
11.00 УТН-онч.
11.10 Мелорама.
12.00 Новини.
12.05 Інтерспорт.
12.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Дика Роза».
18.30 Відчай мелодію.
19.05 Серіал «Династія Брудної води».
20.00 Інформаційна програма «Подорожби», «Час».
20.50 Мінута.
20.55 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.10 Худ. фільм «Снайпер».
22.55 Часно.
23.15 Подорожби. Підсумки дня.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Нічний сванс. Серіал «Спеціалізація» «Пасифік».
00.20 Прогноз погоди.

00.20 Прогноз погоди.

КАРТК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.55 Крижика.
14.45 Худ. фільм «Здоров'я то-то».
15.20 Шлягер представляє.
16.00 Пульс.
16.20 Зв'язки.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Док. фільм «Стан терору».
07.55 Інтерспорт.
08.45 Телемагніт.
09.00 «Вікна». Новини.
09.20 «Вікна». Новини.
09.30 «Вікна». Новини.
09.40 «Вікна». Новини.
09.50 «Вікна». Новини.
10.00 «Вікна». Новини.
10.10 «Вікна». Новини.
10.20 «Вікна». Новини.
10.30 «Вікна». Новини.
10.40 «Вікна». Новини.
10.50 «Вікна». Новини.
11.00 «Вікна». Новини.
11.10 «Вікна». Новини.
11.20 «Вікна». Новини.
11.30 «Вікна». Новини.
11.40 «Вікна». Новини.
11.50 «Вікна». Новини.
12.00 «Вікна». Новини.
12.10 «Вікна». Новини.
12.20 «Вікна». Новини.
12.30 «Вікна». Новини.
12.40 «Вікна». Новини.
12.50 «Вікна». Новини.
13.00 «Вікна». Новини.
13.10 «Вікна». Новини.
13.20 «Вікна». Новини.
13.30 «Вікна». Новини.
13.40 «Вікна». Новини.
13.50 «Вікна». Новини.
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 «Вікна». Новини.
14.20 «Вікна». Новини.
14.30 «Вікна». Новини.
14.40 «Вікна». Новини.
14.50 «Вікна». Новини.
15.00 «Вікна». Новини.
15.10 «Вікна». Новини.
15.20 «Вікна». Новини.
15.30 «Вікна». Новини.
15.40 «Вікна». Новини.
15.50 «Вікна». Новини.
16.00 «Вікна». Новини.
16.10 «Вікна». Новини.
16.20 «Вікна». Новини.
16.30 «Вікна». Новини.
16.40 «Вікна». Новини.
16.50 «Вікна». Новини.
17.00 «Вікна». Новини.
17.10 «Вікна». Новини.
17.20 «Вікна». Новини.
17.30 «Вікна». Новини.
17.40 «Вікна». Новини.
17.50 «Вікна». Новини.
18.00 «Вікна». Новини.
18.10 «Вікна». Новини.
18.20 «Вікна». Новини.
18.30 «Вікна». Новини.
18.40 «Вікна». Новини.
18.50 «Вікна». Новини.
19.00 «Вікна». Новини.
19.10 «Вікна». Новини.
19.20 «Вікна». Новини.
19.30 «Вікна». Новини.
19.40 «Вікна». Новини.
19.50 «Вікна». Новини.
20.00 «Вікна». Новини.
20.10 «Вікна». Новини.
20.20 «Вікна». Новини.
20.30 «Вікна». Новини.
20.40 «Вікна». Новини.
20.50 «Вікна». Новини.
21.00 «Вікна». Новини.
21.10 «Вікна». Новини.
21.20 «Вікна». Новини.
21.30 «Вікна». Новини.
21.40 «Вікна». Новини.
21.50 «Вікна». Новини.
22.00 «Вікна». Новини.
22.10 «Вікна». Новини.
22.20 «Вікна». Новини.
22.30 «Вікна». Новини.
22.40 «Вікна». Новини.
22.50 «Вікна». Новини.
23.00 «Вікна». Новини.
23.10 «Вікна». Новини.
23.20 «Вікна». Новини.
23.30 «Вікна». Новини.
23.40 «Вікна». Новини.
23.50 «Вікна». Новини.
24.00 «Вікна». Новини.

24.00 «Вікна». Новини.

24.10 «Вікна». Новини.

24.20 «Вікна». Новини.

24.30 «Вікна». Новини.

24.40 «Вікна». Новини.

24.50 «Вікна». Новини.

25.00 «Вікна». Новини.

25.10 «Вікна». Новини.

25.20 «Вікна». Новини.

25.30 «Вікна». Новини.

25.40 «Вікна». Новини.

25.50 «Вікна». Новини.

26.00 «Вікна». Новини.

26.10 «Вікна». Новини.

26.20 «Вікна». Новини.

26.30 «Вікна». Новини.

26.40 «Вікна». Новини.

26.50 «Вікна». Новини.

27.00 «Вікна». Новини.

27.10 «Вікна». Новини.

27.20 «Вікна». Новини.

27.30 «Вікна». Новини.

27.40 «Вікна». Новини.

27.50 «Вікна». Новини.

28.00 «Вікна». Новини.

28.10 «Вікна». Новини.

28.20 «Вікна». Новини.

28.30 «Вікна». Новини.

28.40 «Вікна». Новини.

28.50 «Вікна». Новини.

29.00 «Вікна». Новини.

29.10 «Вікна». Новини.

29.20 «Вікна». Новини.

29.30 «Вікна». Новини.

29.40 «Вікна». Новини.

29.50 «Вікна». Новини.

30.00 «Вікна». Новини.

30.10 «Вікна». Новини.

30.20 «Вікна». Новини.

30.30 «Вікна». Новини.

30.40 «Вікна». Новини.

30.50 «Вікна». Новини.

31.00 «Вікна». Новини.

31.10 «Вікна». Новини.

31.20 «Вікна». Новини.

31.30 «Вікна». Новини.

31.40 «Вікна». Новини.

31.50 «Вікна». Новини.

32.00 «Вікна». Новини.

32.10 «Вікна». Новини.

32.20 «Вікна». Новини.

32.30 «Вікна». Новини.

32.40 «Вікна». Новини.

32.50 «Вікна». Новини.

33.00 «Вікна». Новини.

33.10 «Вікна». Новини.

33.20 «Вікна». Новини.

33.30 «Вікна». Новини.

33.40 «Вікна». Новини.

33.50 «Вікна». Новини.

34.00 «Вікна». Новини.

34.10 «Вікна». Новини.

34.20 «Вікна». Новини.

34.30 «Вікна». Новини.

34.40 «Вікна». Новини.

34.50 «Вікна». Новини.

35.00 «Вікна». Новини.

35.10 «Вікна». Новини.

35.20 «Вікна». Новини.

35.30 «Вікна». Новини.

35.40 «Вікна». Новини.

35.50 «Вікна». Новини.

36.00 «Вікна». Новини.

36.10 «Вікна». Новини.

36.20 «Вікна». Новини.

36.30 «Вікна». Новини.

36.40 «Вікна». Новини.

36.50 «Вікна». Новини.

37.00 «Вікна». Новини.

37.10 «Вікна». Новини.

37.20 «Вікна». Новини.

37.30 «Вікна». Новини.

37.40 «Вікна». Новини.

37.50 «Вікна». Новини.

38.00 «Вікна». Новини.

38.10 «Вікна». Новини.

38.20 «Вікна». Новини.

38.30 «Вікна». Новини.

38.40 «Вікна». Новини.

38.50 «Вікна». Новини.

39.00 «Вікна». Новини.

39.10 «Вікна». Новини.

39.20 «Вікна». Новини.

39.30 «Вікна». Новини.

39.40 «Вікна». Новини.

39.50 «Вікна». Новини.

40.00 «Вікна». Новини.

40.10 «Вікна». Новини.

40.20 «Вікна». Новини.

40.30 «Вікна». Новини.

40.40 «Вікна». Новини.

40.50 «Вікна». Новини.

41.00 «Вікна». Новини.

41.10 «Вікна». Новини.

41.20 «Вікна». Новини.

41.30 «Вікна». Новини.

41.40 «Вікна». Новини.

41.50 «Вікна». Новини.

42.00 «Вікна». Новини.

42.10 «Вікна». Новини.

42.20 «Вікна». Новини.

42.30 «Вікна». Новини.

42.40 «Вікна». Новини.

42.50 «Вікна». Новини.

43.00 «Вікна». Новини.

43.10 «Вікна». Новини.

43.20 «Вікна». Новини.

43.30 «Вікна». Новини.

43.40 «Вікна». Новини.

43.50 «Вікна». Новини.

44.00 «Вікна». Новини.

44.10 «Вікна». Новини.

44.20 «Вікна». Новини.

44.30 «Вікна». Новини.

44.40 «Вікна». Новини.

44.50 «Вікна». Новини.

45.00 «Вікна». Новини.

45.10 «Вікна». Новини.

45.20 «Вікна». Новини.

45.30 «Вікна». Новини.

45.40 «Вікна». Новини.

45.50 «Вікна». Новини.

18.05 Гумористична програма «Повне марабу».
18.40 «Імперія кіно» представляє: Худ. фільм «Людина з Селу», 3 серія.
19.45 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє: Худ. фільм «Невдомі особини».
21.45 ТСН.
22.10 Пропсорт-новини.
22.15 Серіал «Район Мелроуз», 3 серія.
23.15 Проти ночі: «Монітори». Новий сезон. А. Пристав-1.

00.45 Серіал «Космодом», 4 серія.

УТ-3

ІНТЕР

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Від і до.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.15 Серіал «Зарди кохання», 09.00 Новини.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Візит.
09.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.30 Худ. фільм «Тільки у мюзиклах».

10.45 Мультиплік «Дожеди вітер».

11.00 «Вітання від А до Я».

11.15 Прокінься і співай! 12.00 Новини.
12.05 Інтерспорт.
12.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».

13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Дика Роза».

18.30 Кохання з першого погляду.

19.10 Серіал «Династія Брудної води». Заключена серія.

20.00 Інформаційна програма «Добрі новини». «Час».

20.50 Минуле.
20.55 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.

21.10 Худ. фільм «Сафарі Не Супер».

22.40 Док. детектив «Свердлов». Слуга генерала Крайнова, 1999 рік.

23.10 Подорожі. Підсумки дня.

23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.

23.30 Нінчійн сеанс. Серіал «Снедидрозділ «Паси-фік»».

00.15 Прогноз погоди.

КАРТКА

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.

13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

13.30 Зоряні зустрічі.

14.40 Родом з України. М. Глушак.

15.10 Дит. програма «Екологія».

15.25 Екологічний фільм «Дикі Вілли».

15.55 Острів скарбів.

16.25 Не панський макот.

16.45 Ліки майбутнього.

17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.

07.05 Худ. фільм «Непроханий», 3 серія.

07.55 Серіал «Нано».

08.15 Телемагнізин.

09.00 «Вікна». Бізнес.

09.20 «Вікна». Новини.

10.00 Кабум-казум.

10.05 Анонс програм «BIZ-TV».

10.35 Муз. програма «BIZ-хмарний ранок».

10.42 BIZ-TV NoNe-Stop.

13.00 Муз. програма «Своя сорочка».

14.00 Муз. програма «Каприз».

15.00 Муз. програма «BIZ-пелені хіти».

16.00 «Вікна». Новини.

16.15 Худ. фільм «Красень-мужчина», 2 серія.

17.25 Телемагнізин.

17.50 Серіал «Нано».

18.45 «Вікна». Новини.

19.00 Серіал «Чорна гавань».

20.40 Худ. фільм «Непроханий», 4 серія.

21.00 «Вікна». Бізнес.

21.20 Прогноз погоди.

21.30 «Вікна». Новини.

22.00 Новини кіно.

22.10 Худ. фільм «Стукань».

22.20 Прогноз погоди.

22.50 Матпел-шоу.

00.40 Програма передач.

ІСТУ

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультисеріал.

07.25 «Негавомні». Мультисеріал.

07.55 Новини відзвіслі (TK «Гравіс»).

08.00 Містичний канал «Територія А». Музичний тижневик.

08.30 Супербол.

09.00 Майстри ілюзійноу.

09.45 «Elite Italia». Телемагнізин.

10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал.

10.30 «Elite Italia». Телемагнізин.

11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал.

11.25 «Сократ-Сейн». Телемагнізин.

11.30 «Шлигуєські пристрасі». Комедійний телесеріал.

12.00 3 x 4. Найкумедніші домашні відео.

12.30 «Elite Italia». Телемагнізин.

13.00 Разом з Вами. Розважальна програма.

13.50 «Elite Italia». Телемагнізин.

14.00 «Вікна». Новини.

14.30 Майстри ілюзійноу.

15.15 «Elite Italia». Телемагнізин.

15.30 «Негавомні». Мультисеріал.

16.00 «Гей, Арнольд!». Мультисеріал.

16.30 «Шлигуєські пристрасі». Комедійний телесеріал.

17.00 «Elite Italia». Телемагнізин.

17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал.

18.20 Новини відзвіслі (TK «Гравіс»).

18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал.

19.00 «Шлигуєські пристрасі». Комедійний телесеріал.

19.30 «Людина термоя». Художній фільм.

21.30 Новини відзвіслі (TK «Гравіс»).

22.00 «Тамсінні Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал.

23.00 «Телемагія». TV-магазин.

23.30 «Людина термоя». Художній фільм.

00.30 «Повітряний вояк». Пригодницький телесеріал.

01.30 Програма передач на завтра.

П'ЯТНИЦЯ, 10 вересня

УТ-1

06.00 Анонс.

06.05 ТК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».

09.00 Телефільм «Сповідь перед учителем». Частина 1.

10.00 Док. фільм «Назад в історію: трошки Голлівуда», 2 серія.

11.00 УТН. Ранок.

11.20 Худ. фільм «Зникнення Сант-Жил».

13.00 Закон є закон.

13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Всє-всім».

14.00 Саміт балто-чорноморського співробітництва в м. Ялті.

15.00 УТН. День.

15.20 Студія «5».

16.00 Мультисеріал «SOS з краю світу».

16.30 Док. серіал «Небесні мисливці», 5 серія.

17.00 Кіносеріал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

17.25 Надвечір'я.

17.55 Закон є закон.

18.00 УТН. Вечір.

18.10 «Вікна». Бізнес.

18.15 Новини. Регіони.

18.25 Саме той.

18.50 Худ. фільм «Голка».

20.10 Акенти Б. Лангквіри.

20.15 Ток-інг.

20.45 Ліки майбутнього.

17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

17.30 За київським часом.

УТ-3

ІНТЕР

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Від і до.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.15 Серіал «Зарди кохання», 09.00 Новини.
09.05 Прогноз погоди.
09.20 Домострой.
09.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.30 Худ. фільм «Три дні у Москві», 1 серія.
10.40 Мультифільм «Вояк у Тридев'ятому царстві».

11.00 Дев'ятим'яш-шоу.

11.30 Телевізійний центр моди.

12.00 Новини кіно.

12.05 Інтерспорт.

12.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».

13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Новини.

18.10 Гарний настрій.

18.25 Всеукраїнський конкурс анекдотів.

19.00 Подорожі. Підсумки дня.

20.50 Минуле.

20.55 Інтерспорт.

21.00 Прогноз погоди.

21.10 Великі слички. Лейтенант Коломбо у детективі «Кандидат на виставку».

22.50 «Васильчук у програмі «Жінки історії»».

23.25 Не-кілометр.

23.35 Подорожі. Підсумки дня.

23.45 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.

24.55 Майкл Джексон та друзі.

01.10 Нінчійн сеанс. Серіал «Снедидрозділ «Паси-фік»».

КАРТКА

13.00 Анонс.

13.05 Київські новини.

13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

13.30 Закон є закон.

13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Всє-всім».

14.00 Саміт балто-чорноморського співробітництва в м. Ялті.

15.00 УТН. День.

15.20 Студія «5».

16.00 Мультисеріал «SOS з краю світу».

16.30 Док. серіал «Небесні мисливці», 5 серія.

17.00 Кіносеріал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

17.25 Надвечір'я.

17.55 Закон є закон.

18.00 УТН. Вечір.

18.10 «Вікна». Бізнес.

18.15 Новини. Регіони.

18.25 Саме той.

18.50 Худ. фільм «Голка».

20.10 Акенти Б. Лангквіри.

20.15 Ток-інг.

20.45 Ліки майбутнього.

17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сидні Чейза».

17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.

07.05 Худ. фільм «Непроханий», 4 серія.

07.55 Серіал «Нано».

08.15 Телемагнізин.

09.00 «Вікна». Бізнес.

09.20 «Вікна». Новини.

10.00 Кабум-казум.

10.05 Анонс програм «BIZ-TV».

10.35 Муз. програма «BIZ-хмарний ранок».

10.42 BIZ-TV NoNe-Stop.

13.00 Муз. програма «Своя сорочка».

14.00 Муз. програма «Каприз».

15.00 Муз. програма «BIZ-пелені хіти».

16.00 «Вікна». Новини.

16.15 Худ. фільм «Давони Сан-Анхело».

16.50 Серіал «Нано».

18.45 «Вікна». Новини.

19.00 Серіал «Чорна гавань».

20.00 Док. фільм «Найвідоміші катастрофи Америки».

21.30 «Вікна». Новини.

22.00 Новини кіно.

22.10 Худ. фільм «Людина проти кіборга».

23.55 Прогноз погоди.

00.00 Матпел-шоу.

00.40 Програма передач.

ІСТУ

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультисеріал.

07.25 «Негавомні». Мультисеріал.

07.55 Новини відзвіслі (TK «Гравіс»).

08.00 Містичний канал «Територія А». Музичний тижневик.

08.30 Супербол.

09.00 Майстри ілюзійноу.

09.45 «Elite Italia». Телемагнізин.

10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал.

10.30 «Elite Italia». Телемагнізин.

11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал.

11.25 «Сократ-Сейн». Телемагнізин.

12.00 «Шлигуєські пристрасі». Комедійний телесеріал.

12.30 «Elite Italia». Телемагнізин.

13.00 «Вікна». Новини.

13.30 Майстри ілюзійноу.

14.30 «Elite Italia». Телемагнізин.

15.15 «Вікна». Новини.

15.30 «Негавомні». Мультисеріал.

15.55 Містичний канал «Територія А». Музичний тижневик.

16.20 «Elite Italia». Телемагнізин.

17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал.

18.20 Новини відзвіслі (TK «Гравіс»).

18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал.

19.00 Чарлтон Гестон в

У номер
✓ Київ

РЕГЛАМЕНТ ДЛЯ ЧФ

Кабінет Міністрів України схвалив два проекти українсько-російських міжурядових угод щодо Чорноморського флоту. Проекти угод стосуються взаємного визнання прав і регулювання відносин власності ЧФ РФ на житловий фонд та об'єкти соціально-побутового призначення, а також участі Росії в розвитку соціально-економічної сфери Севастополя та інших населених пунктів, де дислокуються військові формування ЧФ РФ на території України. Цього тижня уряд України уже схвалив проекти трьох угод з ЧФ: про порядок використання полігонів бойової підготовки Військово-морських сил України військовими формуваннями ЧФ Росії; про порядок розрахунків за громадян Росії, які входять до складу військових формувань ЧФ РФ на території України та членів їхніх родин; рівних з громадянами України прав на навчання у навчальних закладах загальної освіти, початкової, середньої та вищої фахової освіти, прийому до дитячих дошкільних закладів, а також на охорону здоров'я та інші види соціального обслуговування; про порядок використання ЧФ радіочастотного ресурсу (спектра) на території України. Готуються ще дві базові угоди, що стосуються різних аспектів діяльності російського Чорноморського флоту в Криму. Для остаточного врегулювання питань перебування ЧФ РФ в Криму намічено укласти 17 угод.

Молодь —

за християнські цінності

Протягом тижня, з 12 по 19 вересня, у столиці України відбувається з'їзд християнської молоді. Мета молодіжного форуму — відзначити ювілей 2000-ліття Різдва Христового. Молодь прагне зробити практичний крок до єдності всіх християн України. Водночас зауважимо, цей проєкт запропонував і реалізував Український національний комітет молодіжних організацій за підтримки першоєпископів восьми християнських конфесій, які дали згоду взяти участь у цьому представницькому форумі.

✓ Кіровоград

У комунальників — повний «аут»

Холодною облямте бути зима для Кіровоградщини. Як розповів начальник управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації Сергій Сіснеренко, в області капітально не відремонтовано жодної котельні, водопровідну мережу підготовлено лише на третину від запланованого, а твердого палива заготовлено аж... 0,3 відсотка від потреб. Водночас ускладнилася ситуація з розрахунками за використані енергоресурси. Якщо вразувати минулі роки, нині борг за спожиті електроенергію та газ становить близько 90 мільйонів гривень. Облдержадміністрація єдиний вихід із такої ситуації бачить у клопотанні перед Кабінетом про надання області безвісцетового десятилітнього кредиту для закупівлі палива для котельень.

✓ Донецьк

Сергій Бубка: вічний стрибок

Монумент ушлякованому землякові, олімпійському чемпіону, багаторазовому рекордсмену світу відкрито в Донецьку. Авторі композиції — скульптор Микола Жениченко та архітектор Володимир Бучек. Монумент прикрає фасад сталону «Локомотив» і сяєє понад шість метрів. Аж на пів позначки немає рівних славному українцеві.

На знімку: монумент Сергію Бубці.

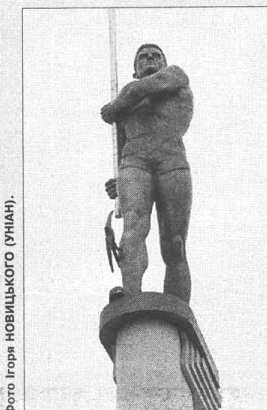

Фото: Гора НОВИЦЬКОГО (УЛАН).

А Роднянський і К° проти

Перехід кіногалузі на ринкові умови неминучий, тим більше, що стихійно він уже здійснюється. Маю на увазі відлучення кінопрокату від кіновиробництва. Тобто, структури, які доносять продукцію кіногалузі, — прокат, телебачення, відео, — працюють за законами ринку, фактично без втручання держави. На відміну від кіновиробництва, яке, перебуваючи в руках держави, через відсутність коштів — і державних, і приватних, — занепадо. Звідси йому чекати порятунку?

Дехто з кінематографістів плеєкс надіє на гіпотетичних спонсорів, які дадуть на фільм, якщо держава скасує податки на спонсорську благодійність. Але навіть якщо скасує, то ця підтримка не гарантує розбудови кіновиробництва. Отже, лишається єдина надія — споживач кінопродукції. Ажде споживається її нині дуже багато — це видно навіть неозброєним оком: кіоски з фільмами на відео множаться, як гриби після дощу. Вітчизняні канали взагалі б'ють світові рекорди за кількістю фільмів на екранах.

Як бачимо, можна тільки радити з приводу активності нашого споживача кіно (якщо споживає продукт — це вже інше питання). Але в цій масі продукції ви не побачите фільмів українських. І щоб бодай якась частина коштів від реалізації кінопродукції ішла на українське кіновиробництво, потрібні юридичні вахелі. Спробу включити ці вахелі здійснено на початку 1998 року — Верховна Рада України прийняла договориношування Закон про кіно (закон про кіно у Чехії, наприклад, прийнятий ще 1993 року). Через якийсь час на підставі цього закону Кабінет Міністрів прийняв постанову про запровадження 30 відсотків українських фільмів на кіно- і телеекраних.

Проте телеканали відразу відкинули цю постанову і саму можливість її здійснення. Протест зрозумілий, адже запровадження квоти порушує існуючий і добре відпрацьований статус-кво — телеканали мають широку аудиторію і прибутки з реклами, яку вони використовують у показ фільмів, уперто повторюючи версію про низький глядацький рейтинг українських фільмів.

Відомо, що вихід в ефір — це ліяльність, яка комерційно вигідна. Держава повинна використовувати цей ефір у власних інтересах. Держава повинна диктувати умови роботи телеканалам, а не навпаки. І користувачі ефіру повинні відшкодувати державі користування ним, а головне — підтримувати інтереси держави, в тому числі й кіно. Не можна сподіватися, що телеканали, чияю метою є прибутки, доб-

ровільно даватимуть кошти на українське кіно.

Проте основний аргумент користувачів ефірного часу проти запровадження квоти — неможливість її виконати. Немає, мовляв, українських фільмів. Квотування — шлях до самознищення, — пояснює генеральний директор каналу «1+1» О. Роднянський. Бо якщо запровадити квоту, то, на його думку, через відсутність українських фільмів один і той самий український фільм доведеться б показувати 74 рази на рік.

По-перше, хто встановлює кількість показу фільмів на рік на телебаченні, крім самих телеканалів? У Франції, наприклад, захищаючи інтереси кінопрокату, у вихідні на телебаченні взагалі не дозволено показувати фільми.

По-друге, чи є квотування шляхом до самознищення? Звернімося до фактів історії. Великобританія запровадила квоту спонукала поява американських звукових фільмів. Мову американських фільмів англійці не могли витримати — навіть у палаті громад застали голоси, які закликали захистити англійську культуру від деморалізуючого впливу американського кіно. В результаті здоровий глузд переміг, і 1929 року вийшов закон про квоту, що зобов'язував кінотеатри демонструвати англійські фільми. Це оживило національну кінематографію: якщо 1926 року виходило в рік 26 фільмів, то 1929-го — 128, а 1933-го — 159; у цей період виходять фільми О. Корді, які мали світовий успіх, почав свою кар'єру в кіно А. Хітчкок, 1939 року прийняв новий закон про квоту, який зберігав на екрані 25 відсотків англійських фільмів.

1959 року було запроваджено квоту 30 відсотків. Англійське кіно, яке сьогодні має значні успіхи і відомі в світі імена, очевидно досягло цього завдяки тому, що держава забезпечила його підтримку.

Ще один приклад — Італія. 1936 року держава почала надавати допомогу власному кінематографу — аванси, кредити, премії. Крім того, для італійських фільмів було створено привілейоване становище в прокаті — запроваджено квоту шерпу 30 відсотків, потім — 50. Було вста-

Тридцять відсотків на ТБ — шанс для українського кіно

новлено державну монополію на імпорту фільмів. Усі ці законодавчі, організаційні та фінансові заходи мали на меті оживити італійське кіно, зробити його конкурентоспроможним. І якщо 1937 року в Італії випустили 37 фільмів, то 1940-го — 86. О той рік усі ці засновано міжнародний кінофестиваль у Венеції. Саме завдяки підтримці національного кіновиробництва й виникло менш як через 10 років таке яскраве явище, як неорезізм, який згодом трансформувався в потужне авторське кіно Ф. Фелліні, Л. Вісконті, М. Антоніні, П. П. Пазоліні.

Отже, запровадження квоти — дуже потрібний крок, який дає шанс українському кіно. Питання — як цей шанс використати.

Показувати є що. Запасу вітчизняних фільмів в Україні, за інформацією заступника міністра культури і мистецтв Г. Чмиль, вистачає на два роки, навіть за новітнішого телевізійного кінопоказу. По-друге, частка коштів від прибутків телебачення повинна йти на розвиток кіно, на кіновиробництво. Як правило, в інших країнах акумулює ці кошти фонд розвитку кіно — він в Україні вже створений. Тут повинна зробити крок держава: визначити і встановити оті саму частку (на початку управління кіно Міністерства культури і мистецтв України М. Мазяр вважає, що оживити українське кіновиробництво вистачило б 5 відсотків).

А поки що картина така. З 12 по 28 жовтня минулого року на двадцять одним телеканалом в Україні було показано 900 назв фільмів. З них тільки 22 — українські. От вам і виконання постанови про квоту. В поточному році ситуація не зміниться.

Лариса БРЮХОВЕЦЬКА, головний редактор журналу «Кіно-театр».

«Благослови, мамо, шукати зілля»

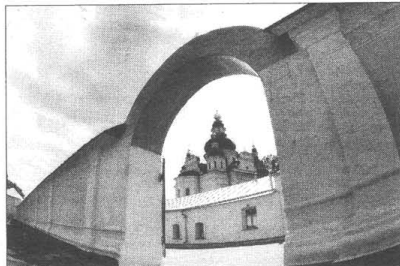
Філологічна кафедра Українського гуманітарного ліцею Київського Національного університету імені Тараса Шевченка цього літа розпочала акцію «Україна літературна». Майбутні вчителі, журналісти, перекладачі, лінгвісти, літературознавці ознайомляться з духовними скарбами кожної з 25 областей нашої країни, їхнім внеском до загальнонаціональної культури.

Чернігівщина... Одна з колицок української історії. Ажде саме тут народилося «Слово про Ігорів похід». Тут прийшли у світ Олекса́ндр Довженко та Павло Тичина, чи творчість належить до кращих надбань європейської культури. Тут творив Михайло Коцюбинський — новеліст світового рівня. І тому закономірно, що свій пошук лікестів розпочали з цього краю. Нехай, де навчався Микола Гоголь, Мотронівка, де спочиває Пантелеймон Куліш, Чернігівський колегіум, де викладали Михайло Максимович, Іван Величківський, Феодан Прокопович... Із Чернігівщиною тісно пов'язана доля живописця Олексія Грищенка, педагога Костянтина Ушинського, актриси Марії Заньковецької, поета

Євгена Гребінки — автора всесвітньо відомого романсу «Очі черніє» — та ще близько 500 діячів української культури. Наше найвітнініше місто Новгород-Сіверський зважало було центром книгодруку, і не лише східної України, але й Білорусі та Росії.

Містечко Ічня — батьківщина письменників Степана Васильченка та Василя Чумака, скульптора Івана Мартоса — автора московського пам'ятника Мінину й Пожарському на Красній площі.

Солідний загальний перелік імен відомих чернігівчан — діячів вітчизняної культури: Ганна Барвінок, Олександр Болдирев, Гліб Усаченський, Григорій Кокур, Григорій Вірюха, Олександр Дей, Леонід Глібов, Аркадій Казка, Олександр

Кониський, Юрій Мушкетер, Володимир Дрозд, Петро Кононенко, Іван Білик, Іван Кошелівець...

Ми ще мало знаємо про них. Кожен митець робить свій внесок у розвиток культури, впливає на тенденції загальноукраїнського духовного процесу. Особливо це стосується ХХ століття, до визначальних подій якого раніше було упереджене ставлення.

Починаючи лікестів не-

випадково палко підтримано працівниками музеїв М. Коцюбинського у Чернівці, О. Довженка у Сосниці, П. Тичини в Києві та письменниками С. Реп'яхом і Ю. Коцюбинським. А внесений у заголовок рядок з поезії П. Тичини підказує, що учасники культуротворчої акції обов'язково знайдуть те омріяне Євшан-зілля, яке збагатить не лише ілюмі пам'яті.

Сніжана АБЛЮЦЬКА. Фото Валерія ІЮТІНА.

Показувати є що. Була б підтримка

Астрологічний прогноз

на 6 — 12 вересня

ОВЕН. Хороший тиждень для першого дня на новій роботі, якщо хочете зазирнути на ній довго, якщо це бюджетна організація і якщо обійматимете керівну посаду. Ті ро-

бачи умови, яких ви тепер доб'єтеся, збережуть свою силу тривале час.
ТЕЛЕЦЬ. Вам стабільно шастатиме, хоч ви не можете не помітити і скажете, що все за-лишилося, як і раніше. У цьому і є ваше ве-зіння й щастя. Те, що отримаєте в любові, творчій роботі, у відносинах з дітьми і в їхніх спра-вах, те, від чого радітимете нині, збережеться з на-ми надовго.

БЛИЗНЯТА. Можна чекати стабільної підтримки від свого чоловіка і ділового партнера, прийимий, з цього боку серйоз-них проблем не буде. Те, що нині залиши-ся з вами, стан у сім'ї (або сімейний стан), ваш дім і батьки, все це збережеться в незмінному вигляді до кінця року.

РАК. Ті справи, які ви вирішите і доведете до кінця зараз, допоможуть зберегти щось важ-ливе надовго. Ті стосунки з найближчим ото-ченням, рідними або сусідами, які встанов-ляться або відновляться, збережуться тривалий час.

ЛЕВ. Ваші зусилля спрямовані на суто мате-ріальну сторону, адже буде можливість добре заробити. Можете взяти на себе до-даткові роботи обов'язки і життєві турботи. На цьому тижні ви повинні зробити остан-ній крок у цьому напрямі.

ДІВА. Далека поїздка, яка нині відбудеться, дасть вам багато чого і визначить найближче майбутнє. Хороший час, щоб захоплення зро-бити серйозним заняттям і навіть професією. Серйозніше поставтеся до відносин. Можете розраховувати на тривалий союз.

ТЕРЕЗИ. З кількох справ і обов'язків обере-те одну і серйозну. Тепер ви перебуваєте в хорошій формі — психологічний стан ста-більний. Якщо свідомо підкоритесь яко-мось обставинам, то таке становище буде вигідним надовго.

СКОРПІОН. Те коло однодумців, до якого увійдете на початку осені і з яким підтримува-тимете тісний контакт, збережеться у вас на-довго. Та група чи організація, з якою розпо-чнете діяльність, підтримуватиме вас довго, а ви ста-нете лідером цієї структури.

СТРІЛЕЦЬ. Відрадіний факт: з'явиться значе-ність на роботі й загалом у житті. Нині зміцнювати діяльність і починати роботу в державній структурі ліпше чоловікам. Стріляти і бізнес-лєлі, а брати шлюб і обирати судженого — жінкам-Стрі-льцям.

КОЗЕРІГ. Ваші сили збільшаться там, де є перспективна. Якщо починаєте навчання, то завершуйте його і здобудете чудову освіту. В місті, де опинитесь, зможете утриматися достатньо тривалий час.

ВОДОЛІН. Політичний діач отримає со-лідну підтримку від «своїх» і зміцнить свій статус. Можна знайти дуже вигідний і довгостроковий кредит. Отримаєте виграш, займаючись чужими (спільними) грошима або майном. Успішно завершиться справа шо-до розподілу спільного майна.

РИБИ. Не час для відновлення старих зв'яз-ків і контактів. Ви можете досягти офіцій-ності й наліяності у раніше невизначених зв'язках. Хоча у вас так не вийде, але вузьке ко-ло друзів — це найкраще оточення на сьогодні.

